

DARBININKAS

LIV NR. 28 SECOND-CLASS ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 22, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTU

Husakas: realistas patriotas ar Maskvos gauleiteris?

Praga. — Nuo 1948 m. Maskvos ranka įvykdyto perversmo komunistų valdoma Čekoslovakija pereitą ketvirtadienį pradėjo antrojo periodo antrąjį tarpinį. Pirmasis laikotarpis buvo ilgiausias, vadintinas Gotvaldo-Novotnio gadyne. Juodu padėjo sunaikinti Čekoslovakijos nepriklausomybę ir pavyzdinčiai organizuotu teroru išbandė visas stalininio režimo žiaurības ir kvailības.

Novotnui teko dar išgyventi ir Maskvos apleidimą — į Praga 1967 m. vasarą iškvietas pagalbai suteikti Brežnevas, ištyręs kas dedasi, išvyko atgal Novotnio klinkai pagalbos nepažadėjęs. Sakoma, kad šitą klaidą jam dabar kasdien prikaisto Rusijos kompartijos satelinės doktrinos kūrėjai ir saugotojai.

Brežnevo klaida pradėjo

Brežnevas tada patyrė, kad kompartija reikalinga naujo oro, kad stalininė tvarka negali pasilikti Čekoslovakijoje, jeigu ji suminkštinta pačios Rusijos kompartijos. Brežnevas išvyko namo, palikęs reikalus susitvarkyti patiems čekams-slovakams. Tik jam galvon neatėjo mintis, kad už kelių mėnesių Pragoj prasidės nauja gadyne, kurią jos ideologai pavadinu humanišku socializmu, nors partija, kuri pasiėmė tą programą vykdyti, dar pasiliku su komunizmo vardu. Su tuo pat vardu, bet su svetimu turiniu.

Graikijoj gražinamos pilietinės teisės Pusmety būsią parengti visi įstatymai

Atėnai. — Graikų ortodoksų Velykų proga vyriausybė pranešė gražinanti konstitucijoj numatytas tris pagrindines teises: buto neliačiomybę, teisę daryti susirinkimus ir burtis į organizacijas.

Be to, paskelbtas naujas spaudos kodeksas, kuriame yra ir žurnalistų profesinė charta. Graikijos spaudos pramonė ir žurnalistai dabar jau žinos, kokiose sąlygose galės dirbti ir tokiu būdu bus išvengta daug nesuipratimų.

Pažadėta taipgi teismo keliu peržiūrėti visų į salas ištremtų ir priežiūroje laikomų asmenų bylas. Tokių esama apie 2,000 asmenų.

Kad naujoji konstitucija galėtų pradėti pilnai veikti, sudaryta 18 komisijų reikalingiems įstatymams paruošti. Visi komi-

Jis bus Maskvai pavojingesnis, jei reformas trupins pamažu

Taip 1968 m. brėkstant atsirado Dubček-Svobodos gadyne. Tai tik ženklas vėliavos, bet už to vardo buvo visa čekų-slovakų tauta. Maskvą užgulė išgastis ir panika, kurie padiktavo nepaprastai neišradingą sprendimą — kariuomenės įvedimą į Čekoslovakiją. Greitai pasirodė, kad toji priemonė yra labiau žalinga, negu naudinga, nes per trumpą laiką tarp čekų-slovakų ir Maskvos nuleido neapykantos uždangą.

Kaip išvengti gėdos?

Bet kaip jos atsakyti akių neišdegus? Kaip išvesti kariuomenę ir gėdos nepatirti?

Manym, kad čekų-slovakų antisovietinės demonstracijos ryšium su rusų ledo ritulio komandos nugalėjimu ne tik pradėjo Dubček-Svobodos laikotarpio antrąjį tarpinį, bet ir ramesnį kelią humaniškojo socializmo link.

Kadangi Maskvai reikėjo mesti auką, Dubčekas sutiko ją pabūti — savo vietą kompartijos vadovybė užleido dr. Husakui, o pats nuėjo į garbingą federalinio parlamento pirminko vietą ir pasiliko kompartijos valdancioje viršūnėje. Taigi Dubčekas nebuvo pažemintas, nes tautai tai nebuvo primtina.

Husakas — kietas realistas Dabar su Maskva kalbės ne-

be romantikas Dubčekas, bet kietas realistas ir Maskvos skriaustas (penki metai stalininės gadynės kalėjimo) dr. Husakas. Kadangi jis pasirengęs būti kietas su Maskva, jo užpakaly negali būti palaidumo. Kadangi tuo tarpu kitos valdybos tvarkos įvesti negalima, kraštą valdys kompartija ir jos sprendimai turi būti vykdomi. Antisovietinėms demonstracijoms vietos nebus. Tokia yra dr. Husako kalba, nes tokia yra momento logika. Jam bus prikabinta daug nepalankių titulu, bet greit visi turėtų suprasti, kad disciplina tikrai reikalinga, nes palaidumas ir nekantrumas jau daug žalos yra padaręs. Nepasitenkinimą rusu parodyti galima ir ramiau.

Jaudinantis buvo šeštadienio vakare viename televizijos ekrane parodyto čeko liberalo rašytojo veidas, bet dar labiau rimtas jo nepaprastai rūpestingai pasvertas atsakymas. Į klausimą, ar Husakui geriau seksis kalbėtis su Maskva dėl kariuomenės išvedimo, jis atsakė aplinkiniu keliu, bet jo atsakymas neleidžia manyti, kad dr. Husakas bus Maskvos gauleiteriu. Jo atsakymas buvo maždaug toks: patyrusiam po-

— Nato karo laivynų pratimai prasidėjo Vidurž. jūroj. Bijoma, kad tuo pat laiku nepradėtų ir rusai manevruoti. Kad jie nosis prikišę seks vakariečių pratimus, nėra jokios abejonės. Juk tik paskutinėm dienom įplaukė dar bent dešimt laivų, daugiausia povandeniinių.

— Irako-Irano pasieny įvyko susirėmimas. Nutraukti santykiai. Irakas kaltina iraniečius, kad jie teikią pagalbą prieš Irako vyriausybę kovojantiems kurdams, kurie jau seniai reikalauja autonomijos.

Jubiliejiname Operetės choro koncerte balandžio 20 su sol. Irena Stančiūnaite atliekama komp. Br. Budriūno kantata. Plačiau 8 psl. Nuotr. V. Maželis

litikui turėtų geriau sektis kaip naujokui. Dr. Husakas, anot jo, gal yra vienintelis toks patyręs politikas.

Gal tas Dubčekas ir Co. reformų šalininkas geriau žino už NYT vedamųjų puslapy tilpusio rašinio autorių, kuris maišo Husaką su žeme ir ant jo pečių deda gauleiterio mantiją.

Mes gal tuo tarpu susidėkim su penkiais su puse milijono Čekoslovakijos darbininkų, didžiausių reformų gynėjų, kurių vadovybė patarė laikytis ramiai, o su kritika ir streikais palaukti Husako darbų. Socialinių laikrodžių atgal sukūti negalima bet socialiniai pasikeitimai gal vykti triukšmingai. Būtų tikra laimė, jei tvirtesnė ir labiau patyrusi Husako ranka to galėtų išvengti.

PRELATUS ANTANAS DEKSNYS — EUROPOS LIETUVIŲ VYSKUPAS

Praeitais savaitės gale iš Romos pranešė, kad prel. dr. Antanas Deksnys paskirtas naujuoju Europos lietuvių vyskupu. Tą žinią paskelbė ir Amerikos žinių agentūros. Jis užims vietą 1967 mirusio vyskupo Prano Brazio.

Naujasis vyskupas — prel. dr. A. Deksnys yra gimęs 1906 gegužės 9 Butenkišky, Juodupės valsčiuje, Rokiškio apskrityje.

1926 baigė Rokiškio gimnaziją, kunigų seminariją baigė Kaune 1931. Kunigu įšventintas 1931 gegužės 30. Vikaru buvo Panevėžio katedroje ir Biržų parapijoje.

Prieš II pasaulinį karą 1936 m. išvyko studijuoti į Šveicariją ir Friburgo universitete įsigijo filosofijos daktaro laipsnį 1941. Tuo metu jau Lietuva buvo okupuota, tai jis atvyko į Ameriką pas savo dėdę, taip pat kun. Antaną Deksnį. Metus išbuvo Mt. Carmel, Pa., nuo 1943 m. buvo East St. Louis, Ill., Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos klebonas. Čia pastatė naują bažnyčią, uoliai

— New Yorko valstijos seimelis atmetė abortų įstatymo pakeitimą, kuris siūlė abortus palengvinti.

Prel. Antanas Deksnys

veikė su jaunimu, mokėdamas su visais sugyventi. Už nuopelnus katalikiškai ir Amerikos lietuvių visuomenei prieš ketverius metus pakeltas į prelatus.

Reformai nepritarus, de Gaulle traukias Referendumas balandžio 27

Paryžius. — Nuo revoliucijos laikų Prancūzija turėjo kelias konstitucijas ir daug jų pakeitimų. De Gaulle gadyne konstitucija bene tris kartus jau buvo keičiama, ir pakeitimai pravedami tautos referendumais.

Balandžio 27 vėl vyskta referendumas konstitucijos pakeitimams priimti ar atmeti. Dabar de Gaulle vyriausybė per tvarko senatą, sudarinėja naujus regioninius administracinius vienetus, jų organų sudėtį ir kompetenciją ir žymią dalį centrinių ministerijų darbų perduoda tiems naujiems organams. Visas kraštas iškliol buvo padalintas į daugybę departamentų, nauja reforma kuria visame krašte tik 21 administracinį vie-

MIRĖ PROF. DR. KONSTANTINAS AVIZONIS

Chapel Hill, North Carolina balandžio 20 mirė prof. dr. Konstantinas Avizonis, žinomas istorikas. Laidojamas balandžio 23. Plačiau kitame numery.

MIRĖ KUN. LEONAS J. PRASPALIUS

Kun. Leonas J. Praspalius balandžio 20 mirė Cambridge, Mass. Laidojamas balandžio 23 iš Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos, Cambridge, Mass. Velionis buvo gimęs 1891 vasario 11 Lietuvoje. Amerikoje baigė Loretto, Pa., seminariją ir 1933 birželio 10 buvo įšventintas kunigu Altoona, Pa., katedroje. Loretto kolegijoj buvo gavęs Magister Artium laipsnį. 1935-1960 buvo šv. Kryžiaus lietuvių parapijos Dayton, Ohio, klebonas.

Lėktuvai — šnipai dar labai reikalingi Žvalgyba laivų ir lėktuvų apsaugoje

Tik vienas sen. Fulbright, kartais taip išdidžiai besireiškias savo užsienio komisijos organizuojamuose liudininkų apklausinėjimuose, pasisakė nieko nesuprantas apie tai, kam reikalingi tie laivai, lėktuvai ir satelitai, kurie dieną ir naktį renka žinias tose vetose, kur gali pasireikšti Amerikai ir jos sąjungininkams pavojinga priešiška veikla.

Kitas kongrese atsiradęs kraštutinis buvo kongresmanas Rivers, isteriškai ragines prez. Nixoną tuojau sunaikinti Š. Koreją už žvalgybinio lėktuvu numušimą tarptautinėje oro erdvėje. Jei reikia, tai ir atomines bombas liepė panaudoti.

Nežiūrint tų dviejų kraštutinių (naivumo ir neatsakingumo), to nelaimingo įvykio proga JAV vyriausybė esamos aplinkybėse pasielgė taip, kaip dera didelę atsakomybę turinčiai pasaulinei galybei — santūriai, bet tvirtai. Nepasivaistė jėga, bet pareiškė, kad tos rūšies žvalgyba bus vykdoma ir toliau, nepažeidžiant nė kitų valstybių teritorijos nė oro erdvės. Laivai ir lėktuvai ateities misijose-kelionėse bus saugojami ir ginami, jei kas bandys juos užkabinti. Taigi čia jau nauja politika, kurią lydės ir nauji rezultatai. Bet tai nereikia, kad jie visada bus malonūs. Gera tik tai, kad avantiūron pasinėš žinios iš anksto, kas gali atsitikti.

Ar tokia žvalgyba tikrai reikalinga? Bet ar tikrai, kaip sen. Fulbright apsimeta manas, tokie lėktuvai ir laivai šnipai yra reikalingi? Sios nelaimės proga tuos reikalus tvarkančios įstaugos informuoja, kad jų atsiskaikius būtų atsiskaityta ausų ir akių. Laivų ir lėktuvų šnipų reikalas atpultų tik tuo atveju, jeigu viską galėtų atlikti sate-

litai. Deja, taip nėra ir greit nebus. Turima keliolika satelitų-šnipų, bet į juos negalima sukūsti visų reikalingų išspresti uždavinių, paspausti kelias sa-gutes ir laukti atsakymo. Koks satelitas gali pakelti šešias tonas aparatūros, kuri įmontuota žvalgybiniame lėktuve? Kaip be žmogaus proto pagalbos būtų galima nuspręsti, kurią radijo bangą sekti ir transliaciją užrekorduoti?

Po tokio paaikškinimo atkris daug pasakų apie satelitų-šnipų stebuklingus žygdarbius. Iš tikrųjų pilnai to vardo vertų žvalgybinių satelitų neturi nė Rusija, nė JAV. Jų panaudojimas žvalgybiniam tikslams yra labai ribotas ir netikras, nes niekas negali žinoti, kas su juo gali atsitikti. Jis gera pagalba tik tuo atveju, kada fotografija norimą žinią gali atnešti.

Darbo pavyzdys Geresniam viso žinių rinkimo ir sumontavimo vaizdui pasidaryti duodamas toks pavyzdys — nebūtina, kad taip viskas ir vyko, kaip čia atpasakota.

Žvalgybinis lėktuvus skrenda pagal S. Korėjos rytinį krantą viršum Japonų jūros. Gerai korėjietiškai kalbąs radijo specialistas sėdi prie didžiulio radijo aparato ir ieško transliuojančių taškų. Po kelių minučių pagausamos kelios transliuojančios bangos. Viena transliacija atrodo įdomi, todėl eina ženklas į monitoringą, kad garsai būtų užrekorduoti. Tokia medžiaga nueina į slaptą centrinę Amerikoje, kur ji tyrinėjama, kataloguojama, papildoma iš kitų šaltinių tuo pat reikalu gauta medžiaga. Kai reikalas idomiomis žiniomis subręsta, daromos išvados.

Siame atsitikime prie S. Korėjos surinkta medžiaga greit papildė Indonezijos sostinėje per diplomatų kokteilį nugirstas pokalbis, aukštai skraidęs satelitas atnešė fotografijų, atėjo viename Rusijos uosto mieste veikiančio agento pranešimas. Kai visa tai buvo surišta į vieną pyne, žinia buvo tokia: po Pueblo laivo pagrobimo Š. Korejoje daugiau negu padvigubėjo nuo žemės į orą šaudančių raketų šaudyklų skaičius. Dabar vėl atėjo laikas žvalgybiniam lėktuvui tęsti darbą: surasti jų vietas, sužinoti apie įrengimus ir įgultų pajėgumą.

Per paskutinius tris mėnesius viršum Japonijos jūros JAV žvalgybiniai lėktuvai atliko apie 190 panašių misijų. Jos domėjosi ne tik Š. Koreja, bet ir Kinijos raketomis, Kinijos Rusijos pasienio susidūrimais, Rusijos Tolimųjų Rytų erdve.

Panašias žvalgybines misijas organizuoja ir Rusija laivais bei satelitais. Lėktuvais Rusija naudojami mažai, nes jais nepasiekiami jų žvalgybai įdomūs punktai, kadangi Rusija neturi okeaninių lėktuvnešių. Daugiausia naudojami laivai, įjungti į dideles žvejybos laivų grupes. Bet Viduržemio jūroj Rusija jau parodė mažą lėktuvnešį helikopteriams aptarnauti.

Kodėl Rusija teikė pagalbą? Du sovietų karo laivai, prašius, tuoj atvyko į Amerikos lėktuvo nukritimo erdvę padėti ieškoti įgulos narių ir lėktuvo ženklų. Kaip aiškina mas šitos motas? Manoma, kad tai nebuvo vien tik žmoniškumo motas, bet ir noras pasakyti Korėjos diktatoriui, jog lėktuvų numušinėjimas tarptautinėje erdvėje ir Rusijai nepriimtinas, nes ir ji žinias renka panašiu būdu.

JAV žvalgyba Japonų jūroj vyksta toliau, tik ten jau yra paslinkęs lėktuvnešis ir keli karo laivai, kad pagalba būtų artai, jei reikalas atsirastų.

Riaušės Ulstery: vadovauja 22 m. studentė

Landonderry. — Šiaurinė Airija, kuri turi plačią autonomiją Anglijos ribose, pereitą rudenį išgyveno didelius katalikų-protestantų susidūrimus. Pereitą sekmadienį riaušės vėl atnaujintos, bet šį kartą jas lydi ir turto naikinimas. Paprašyta Anglija atsiųsti kariuomenę turtui saugoti.

Katalikai teigia, kad jie išėjo kovoti už žmogaus teises, nes jie neturi to pat, kas duodama protestantams. Protestantai mano, kad tai yra ruošimas kelio prijungti S. Airiją prie Airijos valstybės, kuri čia pat už sienos. Konfliktui praskiesti perėitą rudenį buvo vietinio parlamento rinkimai, bet laimėjo

tie patys, prieš kuriuos kovojama.

Prieš kelias dienas vyko rinkimai atstovo į Anglijos parlamentą Londone, kur sėdi 12 S. Airijos atstovų. Juos laimėjo 22 metų studentė, katalikė, Jozefina Bernadeta Devlin. Ji stipri kovotoja už katalikų teisių sulyginimą su kitais gyvenotojais, bet sakosi nesirūpinanti politikavimu — jos rūpestis esąs neturtingų žmonių gyvenimo pagerinimas. — Jei Ulstery būtų daugiau krikščionių, o ne veidmainių, tokių problemų nebūtų, — skelbia kieta kaip airė jaunoji atstovė. Dabar ji jau pašauktas vadas, kurį demonstrantai ant rankų nešioja.

Taip Lietuvoje atsisveikinami mirusieji

Kalba, pasakyta a.a. prof. dr. B. Sidaravičių laidojant

Laiškas iš Lietuvos. Atidarome. Mašinėle rašytas tekstas. Jokios datos, jokio kreipinio, jokio parašo, jokio prierašo. Skaitome ir suprantame, kad tai atsisveikinimas su prof. dr. B. Sidaravičium. Kieno tai žodis — nežinia, kur tartas — kapuose ar namuose — nežinia, bet žodis labai jautrus ir vertas perskaityti už tėvynės ribų pasklidusiem jo mokiniam ir bičiuliui. Skelbiame visą jo tekstą:

„Su giliu liūdesiu, didele širdgėla, aidint gedulingiems Sopeno akordams, šandien padėjome paskutinėje jo kelionėje velionio profesoriaus Broniaus Sidaravičiaus palaikus į amžino poilsio vietą. Prof. Bronius Sidaravičius, būdamas to krašto, kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka, sūnus, visą laiką palaikė tamprus ryšius su savo žemiečiais, su savo gimtinės liūdėliu, iš kurio prieš daugelį dešimtmečių buvo iškrięs.

Mėgo ir mylėjo tą kraštą, jo liaudį ir papročius. Todėl neuostabu, kad dažna praga, kai tik sveikatos stovis leisdav, o ta jo sveikatėlė, kaip žinome, buvo netvirčiausia, aplankydavo šakiečius, palyginti, dažnai būdavo pas juos viešnagėje, ge-

rėdavosi Zanavykų krašto lygumomis, gražiai atsikuriančiomis karo audros sugriautomis sodybomis, darbščiais šio krašto žmonėmis ir svarių laukuose bręstančiu derliumi.

Nebuvo distancijos tarp profesoriaus ir laukų artojo. Prof. Bronius Sidaravičius, pats išaugęs labai gausioje šeimoje, kur buvo 18 vaikų (užaugo 12, kiti maži išmirė. J.E.), savaimė aišku, nebuvo gyvenimo lepinamas, todėl savo charakteriu nebuvo išdidus, buvo visad giedrios nuotaikos, optimistas, poniamus Sidaravičiaus palaikus į amžino poilsio vietą. Prof. Bronius Sidaravičius, būdamas to krašto, kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka, sūnus, visą laiką palaikė tamprus ryšius su savo žemiečiais, su savo gimtinės liūdėliu, iš kurio prieš daugelį dešimtmečių buvo iškrięs.

— Mūsų upių pabaisa, savotiškas Atila, yra besivystanti respublikoje pramonė, — rašė rašytojas V. Dautartas praėjusio lapkričio Pergalėje, Vilniuje, ir aiškino: — Pramonės įmonės sistemingai nuodina upes, žudo jas. Kiek apie tai rašyta, kiek kalbėta, o padėtis nesitaiso. Kartais žmogus galvoji ir šiaip ir taip, ir visgi išvada peršasi viena — tai kenkėjiškas darbas. Ir įmonių vadovai ne pinigine pabauda turėtų atsipirkti, bet kalėjimu. Niekas padarytų nuostolių neskaičiuoja. Ir kaip suskaičiuosi, kas žuva vandens gėlmėse? Mano tėvas, pusė šimtmečio žvejojęs Nemuno ir Nevėžio vandenyse ir iš to pelnęs duoną, kartais sakydavo: „Nemuną pažįstu. Ką slepia Nevėžio gėlmės — nežinau“. Ir iš tikrųjų! Nevėžis buvo labai žuvinga upė. Iš tisos kartos žvejų iš jo gėlmių maitinosi. Dosni ir gera upė buvo, nelyginant neišsėmiamas aruodas. Ir štai Panevėžio pramonės įmonės giliausia Lietuvos upę nužudė. Nevėžis dabar mirus upė. Be gyvybės, dvožiūra rūpinosi prof. N. Paramskienė ir studentė Linda Lukošaitė iš Chicago, studijuojanti Georgetown universiteto Foreign School.

subėdavo pastiprinti moraliai. Savo pažiūra buvo realistas ir į gyvenimą žiūrėjo blaiviai, nepasiduodamas jokiomis pesimizmų ir skepticizmo nuotakoms.

Atsisveikindamas giminių, žemaičių ir mokinių vardu norėčiau pasakyti, kad yra kažkas tragiška mirti ir išvirsti plačiašakiui girios ąžuolui, kuris yra atlaikęs daugelį vėtrų ir audrų, kuris, kaip liūtas kovoją ir grūmėsi už žmonių sveikatingumą ir tuo pat jų laimę, atiduodamas savo protą, širdį, rankas ir visus savo sugebėjimus. Nusiviro žila profesoriaus Broniaus galva, nustojo karštai plakusi ir dar gyventi norėjusi nerami krūtinėje širdis. Ji pavargę. Nutrūko, palyginti,

dar ankstokai gyvybės siūlas. Liko dar daug profesoriaus Broniaus Sidaravičiaus nerealizuotų svajonių ir planų, neįgyvendintų užsibrėžtų darbų.

Šiandien gėrimės ir džiaugiamės žmogumi — kosmoso užkariautoju. Žmogus, galima sakyti, žemės viešpats, jau atidengęs daug paslapčių, yra į valdęs sudėtingą šių laikų techniką. Bet štai koks žmogus yra dar silpnas, kaip ir šiuo atveju, kai nepagydoma liga, kaip koks kirminas, pagraukė gražiausią pavasario žiedą ir žmogus priverstas sutikti su likimo valia.

Pasitraukė iš gyvenimo palikęs žmonėms savo gerus darbus, gražius prisiminimus, meilę gimtajam kraštui ir jo liau-

džiai. Paliko didžiame nuliūdimė savo artimiausią gyvenimo draugę žmoną Moniką, dukrelę Birutę, sūnų Joną, mažučius anūkelius, seseris Antaną ir Prancišką, brolių Juozą ir kitus gimines. Nėra tokių žodžių, kuriais galima būtų išreikšti paguodą, nėra tokių ašarų, kuriomis galima būtų nuraminti skausmą.

Profesoriau Broniau, jau negiedos Tau vuturiai, Nemuno ir Šešupės slaituose nesuoks lakštingalos, neburkuos prie Tavo lango balandžiai, nesigėrėsi besiskleidžiančiais o-belų žiedais, Tavo akių malonus žvilgsnis ir veido linksmas šypsniš nelydės jaunystės laime krykštaujanti anūkių.

Išsėkis, Profesoriau Broniau, auginsime Petrašiūnų smėlyje, čia kur ilsiis kolegos profesoriai — Lašas, Mažylis, Sopauskas, Matulevičius, Žilinskas ir kiti. Tebūna Tau lengva Lietuvoje žemėlė, kurią taip labai mylėjai ir kurios niekad nesiryžai apleisti. Ta žemė maitintoja, kuri mums suteikė jėgas, džiaugsmą, kur mes gyvendami suradome laimę, vėl atgal pasiima į savo prieglobstį, vėl pasidaro miela.

Mes visi žemai lenkiame savo galvas prie karsto, paskutinį kartą atsisveikindami: išsėkis ramybėje. Gražiausių žiedų puokštės lai visad puošia Tavo kapą.

Tai visas kalbos tekstas. Jo pažįstamiems jis sukels daug minčių, klausimų, o gal išspaus ir ašarų. Jaučiu, kad tie, kurie dar tebegyvena ten, „kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka“, norėtų, kad a. a. profesorius būtų prisimintas, nors sukalbant Sveika Marija bei Amžinąjį atilšų už velionies vėlę.

NAUJI DAVINIAI APIE STRAZDELĮ

Praėjusių metų pabaigoje Vilniuje išleista nauja knyga apie poetą Antaną Strazdą-Strazdelį. Autorius — Vytautas Vana-gas. Knyga beveik 400 puslapių ir joje, anot recenzijos Tiesoje (kovo 29), esama ir naujų, lig šiol neskelbtų ar kitaip skelbtų duomenų apie poetą. Tarp kitų dalykų, tvirtinama, kad poeto gimimo data ne 1763 birželio 12, o 1760 kovo 9. Jo tėvo vardas buvęs ne Jonas, o Andrius. Įrodinėjama, kad prieš studijas į kunigų seminariją, A. Strazdas jau buvęs baigęs aukštąjį mokslą Vilniuje.

LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ ATASKAITA MASKVOJE

„Maskvoje, TSRS Kompozitorių sąjungos rūmuose, įvyko Tarybų Lietuvos kompozitorių organizacijos kūrybinė ataskaita“...

Žodis žodin tokiu pareiškimu prasideda specialaus korespondento J. Finkelšteino pranešimas iš Maskvos Vilniaus Tiesoj kovo 29.

Laisvų tautų laisvi menininkai neprivalo nė į savo sostinę rinktis „atsiskaityti“, kaip moksleiviai egzaminų komisijoj, ar pavaldiniai pas viršininkus įrodinėti, kad nedykinėjo ir iš doros kelio neišklydo.

Lietuvos kompozitorių vardu „atsiskaityti“ turėjo pats kompozitorių pirmininkas Ed. Balsys, kurs, anot Finkelšteino, aiškino „didiesiems broliams“, kaip Lietuvos kompozitoriai ruošiasi Lenino jubilėjui... Muzikologas A. Tauragis kalbėjęs apie Lietuvos muzikologų darbus ir rūpesčius. Iš juostelių būvę duoti paklausyti keli nauji lietuvių kompozitorių kūriniai. Pasirodymo bei pasipasakojimo klausė: Nestevas, Ešpajus, Soloducha, Jarustovskis, Spadavėkija, Chrenikovas ir neseniai tuos pačius dalykus Vilniuje tikrinęs Kucharskis... (Elta)

Iš Lietuvos Fondo narių metinio suvažiavimo Chicagoje kovo 29 d. Prezidiume iš k. į d. F. Eidimtas, dr. K. Ambrozaitis, dr. V. Simaitis ir dr. J. Valaitis. Nuotr. M. Nagio

NUODIJAMOS OKUPOUOTOS LIETUVOS ŽUVYS

— Mūsų upių pabaisa, savotiškas Atila, yra besivystanti respublikoje pramonė, — rašė rašytojas V. Dautartas praėjusio lapkričio Pergalėje, Vilniuje, ir aiškino: — Pramonės įmonės sistemingai nuodina upes, žudo jas. Kiek apie tai rašyta, kiek kalbėta, o padėtis nesitaiso. Kartais žmogus galvoji ir šiaip ir taip, ir visgi išvada peršasi viena — tai kenkėjiškas darbas. Ir įmonių vadovai ne pinigine pabauda turėtų atsipirkti, bet kalėjimu. Niekas padarytų nuostolių neskaičiuoja. Ir kaip suskaičiuosi, kas žuva vandens gėlmėse? Mano tėvas, pusė šimtmečio žvejojęs Nemuno ir Nevėžio vandenyse ir iš to pelnęs duoną, kartais sakydavo: „Nemuną pažįstu. Ką slepia Nevėžio gėlmės — nežinau“. Ir iš tikrųjų! Nevėžis buvo labai žuvinga upė. Iš tisos kartos žvejų iš jo gėlmių maitinosi. Dosni ir gera upė buvo, nelyginant neišsėmiamas aruodas. Ir štai Panevėžio pramonės įmonės giliausia Lietuvos upę nužudė. Nevėžis dabar mirus upė. Be gyvybės, dvožiūra rūpinosi prof. N. Paramskienė ir studentė Linda Lukošaitė iš Chicago, studijuojanti Georgetown universiteto Foreign School.

tuoja vieną rublį? Paskaičiuokime ir pamatysime, kad yra už ką nusikaltėlius sodinti. Panašus likimas ištiko Šešupės žemium Kapsuko, Ventą, Miniją... Nusiaubiant upes, pramonės įmonės dosniai talkininkauja cheminės trąšos. Daugelyje upokšnių buvo išnuodyti upėtakiai, išnyko vėžiai.

Dėl Šešupės tai kiek vėliau, jau šiemet, konkrečiai buvo kaltinamas Marijampolės cukraus fabrikas (Tiesoj, 28 ir 31 nr.). Dabar Tiesa (kovo 21) prane-

ša, kad Gamtos apsaugos komitetas iškėlė tam fabrikui civilinę bylą valstybiniame arbitraže, ir ten komitetui iš fabriko buvo priteista 32,088 rubliai už nuostolius... Tas fabrikas jau ne pirmą kartą taip baudžiamas, bet negelbsti. Komitetas gi „liaudies“ ir fabriko kaip pat „liaudies“, 32 tūkstančiai rublių perkelta iš viešos liaudies kišenės į kitą, bet, anot rašytojo, upė vistiek nužudyta, žuvis išnuodytos... (Elta)

Geležinkeliai okupuotoje Lietuvoje

Nedidelis „Raudonųjų vėliavų“ autoritetas Lietuvoj. Pernai ir užpernai, kai tik laikraščiai paskelbė, kad pereinamąją „Raudonąją vėliavą“ kažkas Maksvoj paskyrė Lietuvos prekybos tarybai, tuose pačiuose laikraščiuose ėmė rodytis iš įvairių vietovių žinutės, kuriose pasakojama apie netvarką, apsileidimą ir kitokius negražius trūkumus prekyboj. Iš to siūlėsi išvada, kad arba tos vėliavos buvo duotos nepelnytai, arba gal kitur — Rusijoj — su prekyba dar blogiau...

dešimčių tūkstančių darbo valandų dėl to prarandama, kiek sugadinama žmonių nervų ir ir sveikatos. Žodžiu, ištisa eilė pavyzdžių, kalbančių visiškai priešingai, negu dažnas „partijos ir vyriausybės“ šlovinimas už „rūpestį visų pirma žmogui“...

Štai kaip, anot to laiško, atrodo Vilniaus — sostinės! — geležinkelių stoty:

„Duryš iš perono beveik pastoviai užrakintos. Centriniamė įėjime iš stoties atidaryta tik viena siaurų durų pusė, pro kurią pastoviai ten ir atgal grūdas si žmonės.

„Laiptai tuneliuose susidėvėję. Todėl žmonės, ypač vyresnio amžiaus, dažnai griūva, nučiuožia. Tuneliuose trūksta švares. Iki šiol stotyje nepakankama informacija. Keleiviai bėgija iš vienos platformos į kitą, ieškodami savo traukinio... Apie grubumą geležinkelyje jau daug buvo rašoma, tačiau keleivių aptarnavimas beveik nepasikeitė“.

Baigdamas, laiško autorius aiškina: „Rašydamas laišką, tik vieno noriu: paaiškinkite skaitytojams, kada pagaliau mūsų geležinkelininkai, apdovanoti pereinamąja Raudonąją vėliava, pradės gerbti keleivius!“

Tiesa laiško įdėjo, bet prašomo paaiškinimo nepridėjo... (Elta)

Lietuvos pasiuntinybės žinios

Mirus buvusiam JAV prezidentui gen. Eisenhoweriui, Lietuvos atstovas kovo 30 kartą su visais kitais diplomatiniais misijų šefais pareiškė užuojautą ir pasirašė užuojautų knygoje Kapitoliaus Rūmuose. Taip pat su kitais diplomatais dalyvavo Kapitoliaus rotundoje kovo 30 popiet, kur buvo padėtas velionies prezidento karstas... dabartinis JAV prezidentas Richard M. Nixon pasakė atsisveikinimo kalbą. Gi kovo 31 Lietuvos atstovas su žmona dalyvavo Washingtono katedroje, kur įvyko gen. Eisenhowerio religinės laidotuvių iškilmės, kuriose dalyvavo ir specialiai į laidotuves atvykusios delegacijos.

Valstybės Departamente į užuojautų knygą pasirašė ir dr. S. A. Backis. Gi prie Lietuvos pasiuntinybės kovo 28 buvo nuleista vėliava iki pusės stiebo.

Lietuvos atstovas J. Kajecas pareiškė užuojautą Congo ambasadoriui, mirus buvusiam Congo prezidentui Joseph Kasavubu.

Lietuvos stalias buvo įrengtas tarptautinėj studentų dienoje kovo 29 Hall of Nations patalpose. Dieną organizavo Georgetown universiteto tarptautinės studentų dienos komitetas. Lietuvos pasiuntinybė paskolino turimus meno eksponatus. Stalo įrengimu ir priežiūra rūpinosi prof. N. Paramskienė ir studentė Linda Lukošaitė iš Chicago, studijuojanti Georgetown universiteto Foreign School.

Tėv. Jonas Borevičius, Jaunimo centro direktorius, kalba Lietuvos Fondo narių metiniame suvažiavime kovo 29 d. Chicagoje. Sekretariate iš k. A. Juskevičius, V. Kamantais ir J. Ažienis. Nuotr. M. Nagio

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4365.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Faruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Tel. EV 4-9522

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, stovybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priman užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai priemamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priemama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investavimas. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIONO GĖRIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėse ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobuviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special prices for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnėnės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnėnės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkėnės, maišytos, spalvotos, lovomis užtiesalai, vilnėnės skaros ir šalkai—geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įstikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Irgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama „Ree-Leef Rub“. Dėžutės: 4 uncijų 3 dol. 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 60¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją: 810 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deksnis, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Tel. (212) 497-8865

Alfa Jeweler
A. ŪSELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA ŪSELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis susukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indelių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242

Visais apdraudais ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į **LITAS SERVICE CORPORATION**
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
Pinas draudimo patarnavimas — namams, mašinom, gyvybei ir k.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai LITAS Travel Service yra pasirošius Jums patarnauti nežiūrint kur ir kada keliautumė. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atstogauti, kur apstoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina išskviečiant gimines iš Lietuvos, atstogom ar nuolatniam apsigyvenimui. RUOŠIATĖS KELIONĖN?... Nepamirskit

LITAS TRAVEL SERVICE
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
SEKMINGOS KELIONES!

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$3.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Visokeriopus ir visos galimos pastangos

Darbininko 1968 gruodžio 11 dienos numerį atspausdinta Vliko vicepirmininko Juozo Audėno kalba Vliko seime ("Kas turės sprendžiamos reikšmės Lietuvos išlaisvinimui") labai svarbi, manau, vien jau todėl, kad stato pagrindinį klausimą, kurį reikėtų nuolat kartoti ir atsakymą derinti besikeičiančiomis sąlygomis.

Iš J. Audėno analizės atrodo, kad Vliko valdyba nepastebėjo bent vieno labai svarbaus faktoriaus, kuris turės "Lietuvos išlaisvinimui sprendžiamos reikšmės". Tai yra JAV moralinės, ekonominės ir karinės jėgos stovis akivaizdoje komunizmo kėslų pavergti visą pasaulį, paklupdamas vienintelę tam kliūtį — JAV. Jei JAV savo įvairiais išteklių remis komunistines vyriausybes, per "tiltų statybą" gelbėsamos jas nuo pavergtų žmonių vis didesnio pieršinimosi, jei JAV besąlyginės taikos psichozėje pasiduos "liberalų" spaudimui viešai naštaiškai nusiginkluoti, jei akylai pasitikės "sutartimis" su komunistais, jei nesustabdys anarchijos gatvėse ir visiškai perleis savo jaunimo auklėjimą raudoniejiems radikalams, — nieko nei Lietuvai, nei mum čia nereikš pasaulio (nors kitomis aplinkybėmis ir labai mum svarbus) nusistatymas Lietuvos bylos klausimu.

Gal todėl, kad šis faktorius kalboje liko nutylėtas, paskaičius, jog "reikia įtemptai veikti, kad ir visa lietuvių bendruomenė... aktyviai jungtųsi į Lietuvos laisvinimo darbą", kykla klausimas — kaip?

Lietuvos klausimas pasaulyje, prelegento žodžiais, nėra nežinomas, tik retai iškyla į viešumą. O tai reiškia, kad jis labai nežinomas. Kaip iš pranešimo matyti ir iš spaudos žinome, Vliko pirmininkas, jo valdyba bei kiti veiksniai peritais metais ta kryptimi padarė gana gausių ir sumanių žy-

gių. Bet, turint galvoje, kad didžioji pasaulio spauda nėra palanki mūsų antisovietiniams siekiams, visai nenuostabu, kad visa tai "retai iškyla į viešumą". Tai kliūtis apeiti reikia visos bendruomenės dalyvavimo, visos išsivijęs įsitraukimo į Lietuvos laisvės kovą, ko, laimei, J. Audėnas ir reikalavo. Vienok tai reiškia, jog mum būtina atsakyti nuo ligi šiol vyrausios veiklos ir pereiti prie masinio — bendruomeninio šio klausimo sprendimo. Konkrečiai — mum reikia informacinės tarnybos, kuri rinktų ir skleistų informaciją medžiaga, atsižintų ir derintų tos srities sumanymus bei jų vykdymą, įtraukdama į šį darbą kiekvieną mūsų išsivijęs grupę ir pavienius asmenis.

Jau seniai matome, jog "iš viršaus" (per didžiąją spaudą bei masiniais savo žygiais) tylos uždangos sėkmingai nepašaliname. Bandykime ją pralaužti "iš apačios" — per mažąją spaudą, radiją, pareigūnus, piliečius. Jau didelė pažanga, kad veiksniai pakliūna su savo žodžiu į tokį 13 kanalų New Yorke. Tačiau JAV yra tūkstančiai televizijos ir radijo stočių, laikraščių ir laikraščių, organizacijų, mokyklų, susirinkimų, į kuriuos net lengviau gali pakliūti vietiniai lietuviai ar jų organizacijos. Tai būtų daug lengviau atlikti ir atneštų daugiau naudos, jei turėtume informacinę tarnybą, kuri, naudodama mūsų stipriausias jėgas, mum visiem paruoštų medžiagą.

Pesimistiškai skamba J. Audėno pareiškimas, kad, nors dedamos visokeriopus pastangos, "negalime turėti daug iliuzijų savo jėgomis išjudinti nusistovėjusius tarptautinius vandenis ir iš jų į viešas tarptautines diskusijas ištempti Lietuvos klausimą."

Pagal Sv. Raštą — "Kas seks paskui, jeigu mūsų šaukiantis

Organizacija, judėjimas ar visuomeninė institucija paprastai atsiranda gyvenimo reikalavimų iššaukta. Tuo būdu atsirado ir Religinė Šalpa.

1940 Lietuvių Kunigų Vienybės sudarė nuo karo nukentėjusiems lietuviams galbėti komitetą, kuris, įėjimas į Amerikos vyskupų sudarytą tremtinių problemai spręsti organizaciją NCWC vardu, yra daug padaręs. Didžioji lietuvių tremtinių dalis į Ameriką atvyko NCWC rūpesčių ir gerųjų lietuvių garantijomis.

Ne vienas šiandien tremties dramą pradeda užmiršti, tačiau, giliau pagalvojus, mūsų padėka krypsta į tuos žinomus ir nežinomus lietuvių veikė-

trimas išduoda nedrąsų garsą?" Kaip galima tikėtis į darbą įtraukti jaunimą, kuris netiki į negalima, jeigu jam iš kalno nurodomi taip labai riboti galimybių uždaviniai? Pagaliau ši pažiūra, atrodo, tėra pagrįsta tik nuviliančiu praėjusiu patyrimu. Tačiau mūsų ligišiolinė, tai yra praėjusio, pagrindinių veiksmų veikla, kaip jau minėta, buvo pagrįsta centre pažiūra. Gi kitokia, bendruomeninė talka pagrįsta, pažiūra gal turėtų būti:

(nukelta į 4 psl.)

New Yorke Liet. Moterų Klubu suruoštoje Atvelykio popietėje prie vaisių stalo.

Nuotr. V. Maželio

Remkime lietuvių religinę šalpa

St. Raila su įstaiga New Yorke (Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 64-09 56th Rd., Maspeth, N. Y. 11378).

Religinė Šalpa stengiasi in-formuoti išsivijęs ir amerikiečius apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Tuo tikslu yra išleista knyga "The War Against God in Lithuania". Knygoje pateiktas pačių komunistų dokumen-

tais paremtas vaizdas, kas iš tikrųjų darosi Lietuvoje. Knyga lengvai skaitoma ir suprantama amerikiečiui. Kaina 1 dol. Kiekvieno laisvėje gyvenančio lietuvių pareiga šią knygą ne tik pačiam perskaityti, bet ir skleisti amerikiečių tarpe.

Šiandien mūsų tarpe svarstomas ryšys su tauta klausimas. Religinė Šalpa šį klausimą

sprendžia paprastai ir natūraliai, taip, kaip mes asmeniškai užmezgėme ryšius su savo artimaisiais, parodydami jų sunkios padėties supratimą, meilę, paguodą, remdami juos bėdoje ir neviltyje. Mūsų pastangos, darbai, sielojimasis jų padėtimi jiems yra žinomi Lietuvoje. Tai jiems duoda ne tik materialinės paramos, bet ir dvasinės stiprybės iškentėti ir išlikti. A.G.

KETVIRTOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS RUAŠA

Repertuaro komisija

Pirmininkas — muz. P. Armonas, nariai — muz. A. Mikulskis, muz. V. Mamaitis, kunigas B. Jurkšas, muz. M. Cibaš ir mok. V. Gutauskas.

Si komisija buvo sudaryta ALRK vargoninkų bei kitų lietuvių muzikų sąjungos centro valdybos posėdyje. Visų minimų asmenų sutikimai jau gauti. Komisijos pareiga — sudaryti IV-sios dainų šventės, kuri bus 1971 liepos 4. savaitgalį, repertuarą.

Muzikinė komisija

Pirmininkas — muz. P. Armonas, nariai — suaugusių chorų atstovas muz. A. Skridulis ir liuanistinių mokyklų chorų atstovas mok. V. Gutauskas. Šios komisijos pirmininkas

buvo patvirtintas tame pačiame posėdyje, kuriame buvo sudaryta ir repertuaro komisija. Ten jam pavesta pasikviesti Chicago ar apylinkėse gyvenančius du chorų vedėjus komisijos nariais. Pirm. muz. P. Armonas pakvietė čia minimus asmenis. Jie sutiko.

Komisija yra nuolatinė. Ji rūpinsis visais muzikiniais reikalais — repertuaro spausdinimu, chorų pasiruošimu, pačios šventės pravedimu ir t.t.

Dainų rinkinys

Svarstant repertuaro reikalus, muz. A. Mikulskiui pasiūlius, nutarta spausdinti VI-sios dainų šventės progą, dainų rinkinį. Į jį įeitu naujos dainos suaugusių ir liuanistinių mokyklų choram, niekur dar

nespausdintos, lietuvių kompozitorių sukurtos. Iš šio rinkinio būtų paimtos dainos ir IV-sios dainų šventės repertuarui. Tikslas aiškus — norima šios šventės repertuarą panaujinti.

Dabar svarstomos spausdinimo galimybės.

Kantata jau priimta

ALRK vargoninkų bei kitų lietuvių muzikų sąjungos centro valdybos posėdyje, pasitarimuose su JAV LB centro valdyba, repertuaro komisijos pasitarimuose buvo išnagrinėtos visokios galimybės sudaryti repertuarą. Čia neįmanoma visa tai surašyti. Tik aišku, kad reikia pasimokyti iš buvusių patyrimų, nesivilyti ir galimai greičiau pradėti mokytis.

Nutarta priimti muz. Br. Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos keliu". Ji yra jau atspausdinta. Tinka mūsų choram. Ją galima tuojau jiems įteikti, kad šie pradėtų mokytis.

Kiti reikalai

Bus sudarytas šventei ruošti organas. Jos vicepirmininku bus muzikinės komisijos pirm. muz. P. Armonas. Šis organas rūpinsis visais administraciniais reikalais, išskyrus muzikinius.

JAV LB centro valdybos pirmin. inž. Br. Nainys ir pati centro valdyba dabar daro planus. Apie juos bus paskelbta.

Kazys Barzdukas

— Inž. J. Mikaila, 24334 Pierce Rd., Southfield, Mich. 48075, Ateitininkų Federacijos valdybos pakviestas, maloniai sutiko tvarkyti ūkinius sėdraugių stovyklos reikalus. Taip pat organizuojama įdomi programa. Stovykla įvyks rugpiučio 3-10.

A. GIEDRIUS

Kajušis

Buvo tas neapsakomas laikas, kada kiekviena žolė stiebiasi žydėti, kiekviena širdis trokšta mylėti...

Vidutinio ūgio, malonios išvaizdos vyriškis ėjo Nemuno krantine, kuri tą valandą buvo labai tuščia. Vakariniame krašte tik ant priešpaskutinio suolelio sėdėjo mergaitė. Jis ketino dar toliau paeiti ir sustojęs pažiūrėti į Nemuną, toli nutėkanti į vakarus. Bet iš tolo pamatė, kaip ji nekantriai padėjo šalia savęs knygą, pasirėmė dešine ranka ant suolo atlošo ir ėmė žiūrėti į vakarus, kur krantuose buvo daug žaluono, o dangiuje — žydrumas.

— Laba diena! — tarė vyriškis ir atsisėdo ant to paties suolo. Mergaitė trumpu žodžiu pritarė jį jo labą dieną, atitraukė ranką nuo atlošo ir atsisėdo tiesiai.

Vyriškis mažą valandėlę patylėjo ir paklausė:

— Ar galiu tamstą pakalbinti?

— O, prašau, — atsakė ji.

Tik pirmiau prisipažinsiu, kad šiandien aš labai nekalbi.

— Tai juo geriau, — atsakė jis: — aš visada nekalbus.

— Tai kodėl tamsta nori kalbėti? — pasižiūrėjo ji į nepažįstamąjį.

— Tokia jau ši valandą, — atsakė jis. — Kartais žmogus neišlaiką žodžio burnoje... Kai širdyje netelpa džiaugsmas. Mergaitė šyptelėjo, ir tame jos šyptelėjime blykstelėjo lyg sulaukimas juokas, lyg ironija.

— Idomu, kas tamsta džiuginą? — tarė ji tokiu balsu, lyg pasaulyje visai nebūtų džiaugsmo.

— Kas mane džiuginą? — atsakė jis. — Ogi viskas, ką tik mato akis ir jaučia širdis. Pažvelk tik tai į vieną tvískantį Nemuną tarp pavasariu žydingų krantų, ir to vieno bus gana. Pasiklausyk lakštingalos Aleksoto šlaite — netilps širdyje.

— Atsiprašau, tamsta turbūt įsimylėjęs, — pastebėjo mergaitė taip pat ne be krislelio juo-

ko ir ironijos.

— Taip, — atsakė jis. — Aš visada įsimylėjęs, kai pažinau puikų pasaulį, o šiuo laiku juo labiau.

Mergaitė staiga susijuokė.

— Ko tamsta juokies? — paklausė jis.

— Atsiprašau. Aš pati nežinau.

— Taip, — tarė jis. — Kartais iš tikro paima juokas. Bet gerai: juokas sveika.

— O, aš visai nenusiteikusi juoktis, — atsakė ji.

— Kodėl? Ar tamstos nevilioja pavasaris ir jaunystė?

— Pavasaris ir jaunystė! — beveik sušuko ji, ir jos balse suskambėjo širdgėla.

Ji paėmė nuo suolo dailiai aplenktą knygą ir padavė nepažįstamajam.

— Štai, prašau, koks pavasaris ir kokie juokai!

Vyriškis paėmė knygą ir pravėrė. Tai buvo fizikos vadovėlis.

— Suprantu, — tarė jis. — Tamsta — moksleivė. Bet tai labai gražu...

— Net gražu! — sušuko ji vėl. — Tai grožis!

— Kodėl ne, panele? Mokslas yra kelias į pažinimą. Mokslo — nugalėjimas dvasios skudalo. Ar tamsta nenori būti tokia nugalėtoja?

— O, šiandien man tas žodis perdidelis! — atsakė ji. — Ir šią valandą aš nieko daugiau ne-

noriu žinoti, tik bėgti į laukus, į žiedus, lėkti su vėju, skristi su paukščiais...

Staiga ji nutilo, pasižiūrėjo į jį ir paklausė:

— Ar tamsta ne mokytojas?

— Ne.

— Tikrai ne?

— Tikrai.

Ji dar patylėjo kurį laiką.

— Bet tamsta pats mokeisi kada nors? — paklausė.

— Mokiausi.

— Tai tamsta žinai... Aš nesuprantu, kodėl tie mokytojai neatjaučia mokinių, kad ir patys yra buvę mokiniai!

— Ir aš taip manydavau, — prisipažino jis.

— Ar taip? — nudžiugo mergaitė.

— Bet dabar manau, kad mokytis vistiek reikia, — pasakė jis.

— Taip, reikia, — sutiko ji.

— Bet kodėl taip žiauriai?...

— Gėris sunkiai siekiamas.

— Ne, dar tamsta manęs nesupranti, — kalbėjo mergaitė.

— Aš taip pat siekiu gėrio ir sutinku su mano mokytojais, kurie veda mane į gėrį. Bet aš kenčiu prie vadovėlio, kai pavasaris vilioja mane džiaugtis.

— Jaunimas turi išmokti aukotis, kartais visai išsižadėti savęs.

— O, tai čia ir yra visa nelaimė! — sušuko ji. — Dabar ir tamsta taip kalbi, kaip ir visi... nežinau, kaip juos pava-

ruošti pamokas.

Mergaitė ne iš karto atsakė:

— Kažin ar tamsta galėsi: aš nekenčiu visos matematikos ir kas tik su ja susiję.

— Numaniau, kad taip, — atsakė jis. — O man matematika ir kas tik su ja susiję labai malonu.

— Visai nesuprantu žmonių, kurie tokius bausius dalykus mėgsta, — tarė ji nusistebėjus.

— Aš mėgstu, o tamsta nekenči, tai mūsų darbas turėtų sektis.

— O! — atsidojo ji. — Tai dar ne viskas. Aš nesu tokia turtinga, kad galėčiau tamstai atsilpyginti.

— Visai nereikalingas rūpestis, — atsakė jis. — Aš esu pakankamai turtingas, ir atlyginimas už pamokas mažą ką man tepadėtų.

Mergaitės akyse sužibo nepasitikėjimas.

— Dabar aš tamstos bijosiu, — atvirai tarė ji.

— Gerai. Aš ir tą baimę numačiau, — atsakė jis.

Mergaitė valandėlę žiūrėjo į jį ir mąstė. Ar būtų jis piktas? Ar koks viliojtojas?...

Pasižiūrėjo ir jis jai į akis.

— Ar jau apsigalvojai? — tiesiai paklausė ją.

— Man keista ir sunku suprasti... — pradėjo ji ir nebajė.

— Ką sunku suprasti? Nepa-

(Bus daugiau)

Pamiltos muzikos keliu

Mūsų iškilioji pianistė Julija Rajauskaitė-Sušienė Velykų atostogom atvyko į Miami ir apsisistoję Jazbučių viešbutyje, prie pat okeano.

Lengvas mūsų pasikalbėjimas pakrypo į muzikos laukus. — Pasakykite man, — paklausiau, — kas buvo akstinas jūsų profesijos pasirinkimu? Kodėl pasirinkote muziką?

— Mano motina išugdė manųje muzikos pamėgimą. Nuo šešerių metų amžiaus pradėjau mokytis skambinti pianinu čia, Amerikoje, Pittsburghe. Motina, pastebėjusi mano patraukimą prie muzikos, sekė mano pamokas, samdė man geriausius muzikos mokytojus. Man paliko tų laikų šviesus atsiminimus, amžinas jai dėkingumas ir pagarba.

— Prisimenu vieną atsitikimą, — gyvai pasakojo J. R. Šušienė. — Aš sirgau. Nebeapamenu, kokia liga mane paguldė į lovą ilgai savaitei. Mama su rūpesčiu žiūrėjo į mane, siūlydama atnešti lėlę į lovą, kad galėčiau pažaisiti.

— Suvyniok mane į antklodę ir nunešk prie pianino! Aš taip pasiilgau muzikos! — prašiau motiną.

Jei tokiais mažietai muzika rūpėjo labiau už lėlę, tai buvo aišku, jog ji linksta į muzikos pasaulį ir juo žavisi. Amerikos krašto muzikai pedagogai davė jaunutei muzikai gerą pradžią ir pagrindą, ir ji be kliūčių ėjo pirmyn.

Vėliau, Rajauskų šeimai grįžus į Lietuvą, Julytė įstojo į Kauno konservatoriją. Buvo priimta į vyresniąją fortepiono klasę, kaip gerokai pažengusi mokinė. Per baigiamuosius egzaminus septyniolikos metų Julytė Rajauskaitė pasižymėjo savo išskirtiniais gabumais, palikdama klausytojam geriausią įspūdį.

Ir štai vieną dieną ją pakvietė dalyvauti užsienio lietuvių pasirodyme, dideliame valstybės teatro koncerte. Jaunutė pianistė skambino Liszto "Mefisto valsą" (gana sunkus uždavinys!). Ji skambino ir juto savo pasisekimą. Publikos griausminį plojimą tai patvirtino ir maloniai kėlė ją į padanges... Julytė turėjo didelį neužmirštamą pergyvenimą. Užkulisų kambas

ryje ji atsiklaupė ir meldėsi, duodama "priesaiką pačiai sau" — neapleisti muzikos, bet dar daugiau dirbti. Jos pirmasis viešas pasirodymas valstybės teatre buvo jai paskatinimas eiti pasirinktuoju keliu.

Po to ji koncertavo Kaune, Vilniuje ir Latvijoje.

Viena po kitos žiauriausios Lietuvos okupacijos privertė daugelį bėgti iš savo krašto į nežinią... Bėgo ir Julytė, verkdamas jos motinėle buvo bombos užmušta. Taip netikėtai likusi našlaitė, Julytė bėgo kartu su kitais, nešdama bausių skausmą savo širdyje. O kaip ji troško šį skausmą išlieti muzikos garsais! Bet tai buvo neįmanoma.

Vieną dieną pabėgėlių veži-

mai privažiavo netoliese esantį didelį dvarą. Jo sienos baltavo tarp žaliuojančių medžių. Jauna muzikė ėjo pėsčia, basomis kojomis tų rūmų linkui. Tyliai ir ramiai ėjo pro atdaras duris į salę, kur pamatė koncertinį fortepioną. Ji skambino... Skambino, išliedama gilų širdies skausmą, kol salėje užsidegė šviesos, visos žvakės ir stovincios lempos. Pasirodė šeimininkai. Sužavėti jie tarė: "Jei turėsite kada gyvenime sunkių valandų, jūs nieko nekalkbėkite, tik skambinkite!" Jie

pakvietė važiuojančius ūkininkus į savo dvarą nakvynei ir jiems kalbėjo, kad savo jauną pianistę saugotų. Jie dar nežinia, kokią jėgą su saviem vežė.

Sunkiame tremties kelyje ji susitiko inž. Leoną Šušį—būsimą savo vyrą, kuris apsiėmė globoti talentingą muzikę. Jis buvo jai ištikimas iki pat savo mirties. Tai jis buvo jos didžiausias ramstis, kad ir sunkiausiose sąlygose, ir tikras akstinas nepalaujamai žengti pirmyn pamiltos muzikos keliu.

J. Narūnė

KNYGOS ANGLŲ KALBA

- Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika, aiškinama anglų kalba. Skaitymai, gramatikos aiškinimai ir žodyniai. Paruošė L. Dambrauskas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kietais viršeliais, 480 psl. \$7.00.
- Lithuanian Reader for Self-Instruction, by William R. Schmalstieg and Antanas Klimas. Priedas prie Introduction to Modern Lithuanian. \$1.00.
- Timeless Lithuania, by Owen J. C. Norem, B.D., L.L.D. \$4.00.
- Lithuania and Lithuanians, compiled by J. Balys. Bibliography. \$5.00.
- The Balts, by Marija Gimbutas. Ancient Peoples and Places. 286 psl. \$7.50.
- Lithuania under the Soviets, by V. S. Vardys. Portrait of a Nation 1940-65, 300 psl., kietais viršeliais. \$7.00.
- Vytautas the Great—Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. B. Koncius. \$2.00, kietais \$3.00.
- The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savasis. \$1.25.
- Guerrilla Warfare on the Amber Coast, by K. V. Tauras. \$3.00.
- Leave Your Tears in Moscow, by B. Armonas. \$4.00.
- Tannenberg, by C. R. Jurgėla. The Battle of Tannenberg. \$2.00.
- The Refugee, by K. C. Cirtautas. \$3.50.
- Crosses, by V. Ramonas, romanas. Kietais viršeliais. \$4.00.
- Selected Lithuanian Short Stories. Lietuvių rašytojų kūriniai. \$5.00.
- Lithuanian Quartet. Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Šeinius kūriniai. \$5.00.
- Lithuanian Folk Tales. \$4.50.
- The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymai. \$4.00.
- House Upon the Sand, by J. Gliuda. Romanas. \$4.00.
- The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. \$2.00.
- Memoirs of a Lithuanian Bridge, V. Kudirkos kūriniai. \$2.00.
- The Maker of Gods, by St. Zobarskas. 10 novelių. \$3.00.
- The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.
- Bobby Wishingmore, by S. Zobarskas. Vaikams istorija. \$2.00.
- The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygės lietuvių anglų kalbomis, didelio formato leidinys. Kietais viršeliais. \$3.50.
- Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. \$2.50.
- Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$1.25.
- Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers, \$5.00.
- Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. \$6.00.
- Our Lady of Šiluva, by Rev. John C. Jutt. 50c.
- Thaddeus Kosciuszko the Champion of Freedom, by A. D. Yuknis. 50c.
- English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). \$6.00.
- Lithuanian-English, by E. Piesarskas, B. Sveševičius (ca. 27,000 ž.). \$5.00.
- Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.
- Lithuanian-English & English-Lithuanian Kietais viršeliais. \$2.00.
- Awakening Lithuania, by Dr. Jack J. Stukas. \$3.00, kietais \$4.00.
- Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. \$5.00.
- Renovation of Siegfried Immerseibe, a novel by Ig. Šeinius. \$5.00.
- Noon at a Country Inn, by A. Vaičiūliūtis. \$4.00.
- Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulatis. \$4.00.
- The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. \$4.00.
- The Mountain Doves and other African Folktales, N. M. Zobarskas. \$3.50.
- Arens in Amber, Leonardo Andreikaus poezija anglų kalba. \$3.00.
- Eleven Lithuanian Artists in Australia. Kieti virš. Albumo formatais. \$6.00.
- The Way of the Nation, by J. Juodis (paveikslų albumas). \$7.00.
- History of Lithuania, by Dr. V. Vaitiekūnas. \$1.00.
- The Battle of Grunwald, an Historical Novel. \$3.00.
- Lithuania, Land of Heroes, by L. Vaičiūnas. \$4.75.
- The Seasons, by K. Donelaitis. \$3.00 (kietais \$4.00).
- Ambarita, by J. Narūnė, pasaka. \$1.00.
- Sonata of Icarus, by Jurgis Gliuda. \$5.00.
- Essays in Greek Politics, by R. Sealey. \$6.00.
- Tundra Tales, Nola M. Zobarskas, ed. \$5.00.
- The Winning Winds, by Bailey. \$4.00.
- The Lithuanian National Revolt of 1941, by Dr. A. M. Budreckis. \$4.00.
- Lithuanians in Canada, by Pr. Gaida, S. Kairys, J. Kardelis, J. Puzinas, A. Rinkūnas, J. Sungaila. Kietais viršeliais, 370 psl., kaina 8 dol.
- The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra, by H. Tautvaiša. Kaina 1.75 dol.
- The Green Oak, by Algirdas Landsbergis, Selected Lithuanian poetry, \$5.00.
- The Green Linden, by A. Landsbergis, Selected Lithuanian Folk songs, \$6.00.
- Marian Shrines of Americas, by Titas Narbutas, illustrated \$3.50.

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunama:

DARBININKO ADMINISTRACIJA

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

G. Vasiliauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	6.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	5.00
D. Dolsko, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų skaitymai	5.00
Palangos Juzė, vaidina profesionalai aktorai	5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo 4.50
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo 4.50
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	5.00
Šiluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	3.50
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 lietuviškų dainų solo	5.00
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
A. Sabaniausko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	5.00
Aurelia, Paukštelienės promiginė ir šokių muzika — Stereo	5.00
Sigitė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo	4.50
Dainos Lietuvai, S. Čerėnės komp. įdainuota 12 liet. dainų	3.50
Dainų ir arijų reitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo \$7.00
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	3.50
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 liet. dainų	Stereo 4.50
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ansamb. 14 d. Stereo	4.50
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetės iš 14 dainų	St. 4.50
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir duk. 15 liet. dainų	Stereo 4.50
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos, 9 giesmės	3.50
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	4.50
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras, 18 šok. Stereo	4.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. 4.50	2.00
Glaudžia Trimitai, Br. Jonušo įgrotu 12 l. patriotinių maršų	7.00
Laudies giesmės, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lietuvos Atsiminimų 25 m. jubilėjus dainose. Stereo	4.50
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50
O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių	6.00
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių	6.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos, V. Noreika	3.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	6.00
Lietuviškos vestuvės, piršlybos ir vedybos	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo \$6
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Sutenuj garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių	Stereo \$6.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo \$6.00
Tėvynei aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų	St. \$6
Trijų metų irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaikų dainos	3.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	2.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo	5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	3.50
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų d.	Stereo 4.50
Vargas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. \$6.00	5.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo \$4.50
Lietuvos - Latvijos - Estijos Himnai	2.00
Lietuvos Himnas ir simfonija	2.00
Baltic Countries National Anthems (33 1/2 RPM)	1.00
National Anthem of the U.S. (33 1/2 RPM)	1.00
Zibuoklės, L. Stuko moterų seketeto 14 l. dainos	Stereo 4.50
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių	6.00
New Yorko Liet. Vyrų Choro 16 liet. dainos	Stereo \$4.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo \$7.00
Mes žengiamo su daina, N.Y. vyrų okteto 17 d.	Stereo 4.50
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo 5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo 5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės.	Stereo 5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
(Persuntimo išlaidom prašom pridėti 50c; į Kanadą \$1.00)

MOKYKLA IR ŠEIMA BENDRUOMENINIAME AUKLĖJIME

GINTARĖ IVASKIENĖ

Mokytojų konferencijoje kovo 16 Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, buvo pokalbis apie tautinį ir visuomeninį auklėjimą. Šiame simpoziume kalbėjo A. Samušis, kurio pranešimo santrauką spausdinome praeitime numeryje. Dabar spausdiname Gintarės Ivaskienės pranešimą apie šeimos bendruomeninį auklėjimą.

Pati pirmoji tautinė bendruomenė, kurion vaikas patenka, yra jo šeima. Jei šeimos vyresnieji yra patys tautiniai susipratę ir jų šeimoje vyrąja nuosirdi, atvira, abipusiai pagarbi nuotaika, galimybė yra didelė, kad ir vaikas nuo pat mažens natūraliai pasirinks lietuvišką tautinę bendruomenę.

Mažo vaiko aplinka neplati — tėvai, seserys, seneliai, tetos, pusbroliai. Apibūsis meilės ryšys, jei jis veikia lietuviškoje šeimos aplinkoje, stipriausiai trauks vaiką ir įves į lietuvišką gyvenimą. Meilė vaiko supratime pabrėžiu todėl, kad visas vaiko gyvenimas remiasi ja. Jei šeima ir labai lietuviška ir net veikli visuomenėje, bet jei jos gyvenimas paremtas tik kieta disciplina, — vaikas jausis nelaimingas. Tągi jis bus nelaimingas ir lietuviškoje bendruomenėje.

Labai gerai, jei tėvai patys dalyvauja lietuviškame gyvenime. Vaikas nuo pat mažens mato juos einančius į susirinkimus, repeticijas, koncertus. Paraugę ir vaikai mielai eis į savo organizacijos susirinkimus, nes juos skatins tėvų pavyzdys. Tačiau nereikia perdėti — tėvas nereikia per daug veržtis į visuomeninę veiklą, nes tada nebėra laiko nei kantrybės savo šeimai — su vaikais lietuviškai bendrauti.

Vaikas paauga, ir jo aplinka pasikeičia. Jis patenka mokyklon. Apie angliškąją čia nekalkbėsime, nes jos įtaka daug didesnė ir stipresnė nei lietuviškosios.

I lituanistinę mokyklą vaikas siunčia patys daugiau ar mažiau lietuviškai susipratę tėvai. Dauguma jų supranta, kad jie turės bendradarbiauti ir su mokykla ir su jaunojo organizacijomis. Kitaip sakant, jie savo šeimos gyvenimu turės papildyti tai, ką mokykla ir organizacija pabrėžia. Tokie tėvai prižiūri, kad vaikai parengti pamokas, vežioja juos į mokyklą, repeticijas, sueigas. Tačiau bent du trečdaliai tų vaikų vis dėl to silpnai tekalba lietuviškai.

Atrodo, kad tėvai neatlieka pagrindinių pareigų — pakankamai nebendruoja su mokykla. Ir kodėl taip atsitinka? Ar jie apsilėidę, ar nesugeba?

Sakytiau, kad jų priežastis yra nepasisekimas. O tas nepasisekimas gali būti dvejopas — patys tėvai gali turėti nepakankamai lituanistinių žinių, ir jų pačių žinynas gali būti mažas (tai daugiausia jaunos šeimos), 2 — nesugeba prie vaiko psi-

chologiškai prieiti — tą lietuvių padaryti ne "baubu", bet palaime, arba bent natūraliai priimtinu dalyku. Šis pastarasis nesugebėjimas pasireiškia daugiausia vyresniojo skyriaus tėvų tarpe, nes jiem sunku įsijausti į ne Lietuvoje gimusio vaiko pasaulį. Ir jie nebepajėgia motyvuoti, kad tas vaikas išliktų lietuviškas.

Pirmąją nesėkmę būtų galima taip šalinti — įtraukti tuos jaunuosius tėvus į seminaro ratalį. Inicijatyvos turėtų imtis Svetimo Taryba. Pataikintų mokyklų vadovybės ir tėvų komitetai. Konkrečiai galėtų būti ir taip: tėvai suveža vaikus mokyklon ir po to patys kokią valandą intensyviai auklėjasi. Gali komentuoti įvairius lietuviško gyvenimo įvykius, praturtinti savo žodynus, gali net pasidalinti savo patirimi, ugdat lietuvių vaikuose. Tai turėtų užtrukti ne ilgiau kaip pusantros valandos. Tiek laiko kartais tėvai ir praleidžia mokyklos koridoriuose besikalbėdami, kartais net angliškai.

Mokytojų suvažiavime New Yorke kovo 15 d. Kalba Maironio mokyklos vedėjas Alfonsas Samušis, pirmoje eilėje sėdi A. Bendorius, Ir. Banaitienė, E. Urbelienė ir p. Šlepetienė. Nuotr. R. Kisieliūnas

Visokeriopos pastangos

(atkelta iš 3 psl.)

1. Kas senimui "iliuzijos", jaunimui tai ne kartą tik lengvas uždavinys. Tai parodė ne vienas mūsų jaunimo (kad ir privačios iniciatyvos) atsiėkimas.

2. Ir "palankių aplinkybių" sudarymas yra "mūsų uždavinys".

3. Jei negalime ko "savo jėgomis išjudinti", ieškokime natūralių sąjungininkų talkos arba talkinkime jiem.

4. Ypač pastarųjų tarp-tautinių įvykių akivaizdoje negalima sutikti, jog mes turime "išjudinti nusistovėjusius tarp-tautinius vandenis". Priešingai — galima teigti, jog tarp-tautiniai vandenys seniai taip bebangavo, kaip šiandien. Tai kaip tik būtų pagrindas optimizmui.

5. "Visokeriopos pastangos" nėra tas pats, kaip "visos galimos pastangos", kurių nebus, kol nebus bendros informacijos tarnybos su bendruomenine veikla. Reikia džiaugtis, kad iš dabartinio Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno (pirmiausia PLB, paskui ir Vliko seime) pasigirdo šaukimas mobilizuoti lietuviškąją visuomenę.

Mūsų veiksniai sveikintini už kritišką savų atsiėkimą vertinimą. Tačiau vien jau toks vertinimas būtų pakankama priežastis mum visiem ir veiksniams iš esmės pakeisti savo pažiūrą į veikimo plotmę, uždavinius bei veikimo būdus. Tuo nemanoma siūlyti naujų organizacijų steigimo ar esamų perorganizavimo. Ir jokių būdu nemanoma įtaigoti esamų veiksmų įstatų, bei statutų perrašymo! Mum reikia ne naujų paragrafų, o naujų metodų, naujos drąsos, naujų jėgų.

Nauji keliai ir artimiausi Vliko uždaviniai buvo nurodyti tame pačiame Vliko seime. Veiksniai, J. Audėno žodžiais, visų pirma turėtų "įtemptai veikti, kad ir visa lietuvių bendruomenė... aktyviai jungtųsi į Lietuvos laisvinimo darbą." Tam atsiėkti reikėtų įvykdyti Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno skelbiamą lietuvių visuomenės mobilizavimą.

Vilijus Braženas

“LITHUANIA 700 YEARS” PRISTATYMAS

A. L. Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius kovo 30 surengė dr. Alberto Geručio pagerbimą ir jo redaguoto veikalą “Lithuania 700 Years” pristatymą.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo igaliotinis Clevelande dr. V. Ramanauskas, atidarydamas pobūvį, pasidžiaugė gausiu viešnių ir svečių atsilankymu, kokio rengėjai nesitikėjo, nes visos sėdimos vietos buvo užimtos ir pavėlavusieji turėjo stovėti. Jis pareiškė, kad Lietuvos valstybės 700 metų sukakčiai, įvykusiai praeitais metais paminėti Lietuvos Nepriklausomybės Fondas nutarė išleisti ir išleido veikalą “Lithuania 700 Years”. Šio veikalą vyriausiu redaktorium buvo pakviestas dr. A. Gerutis.

Pobūvio programą vedė A. L. Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus pirmininkas inž. J. Nasvytis. Jis pakvietė tarti žodį daug darbo į išleistą veikalą įdėjusių istoriką prof. dr. Juozą Jakštą, gyvenantį Clevelande.

Savo kalboje prof. dr. J. Jakštas pažymėjo, kad šio veikalą bendradarbiai būti jį pakvietė vyr. redakt. dr. A. Gerutis, su kuriuo pirmą kartą jis susitikęs 1929 Berlyne. Toliau, pristatydama dr. A. Gerutį, dr. J. Jakštas nušvietė jo veiklą. Pirmojo susitikimo metu dr. A. Gerutis Berlyne buvo Eltos korespondentu. Vėliau, 1933, Berne universitete jis apgynė disertaciją ir gavo teisių daktaro laipsnį. Tais pačiais metais jį matome Klaipėdos krašto gubernatoreje spaudos referentu. 1934 dalyvauja žurnalistų kelionėje po Rusiją ir Čekoslovakiją. 1936 skiriamas į Lietuvos užsienio reikalų ministeriją, kur dirbo tarptautinių organizacijų skyriuje. 1937 paskirtas nuolatiniu Lietuvos delegacijos prie Tautų Sąjungos sekretorium. Rašė straipsnius apie Lietuvą ir Pabaltijo valstybes — Berne dienraščius. Dr. A. Gerutis buvo pilnas naujų idėjų. Jis Lietuvą daugiau pažino iš tolo. Nors baigė teisių mokslus, bet jam istorijos mokslai nebuvo svetimi. Kaip vyriausias pristatomojo leidinio redaktorius, savo uždavinį pilnai atliko.

Seimas Putname

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų rėmėjų suvažiavimas — seimas bus balandžio 27 Putname, Connecticut. Seimas prasidės mišiomis 11 val. 30 min.

Galime pasidžiaugti seselių ir jų rėmėjų nuveiktis darbais. Dabar seselės rūpinasi jaunimo stovyklų įrengimu. Gyvenant savo laisvoje tėvynėje, yra visos normalios sąlygos tautinei dvasiai ugdyti. Ten nėra nė kalbos apie nutautėjimą ir gimtosios kalbos pamiršimą. Miestai, kaimai, gamta, mokykla, bažnyčia, namai, yra lietuviški. Jaunimas dainuoja ir šoka lietuviškai. Amerikoje, nors ir didelių laisvųjų šalyje, to nėra. Amerikietiškas katilas be prievartos suvirina visas tautas į vieną lydinį. O paskutiniuoju metu jaunimas čia suka į demoralizuojančius kraštutinius.

Sveikintinos N.P.M. seserys, kurios ryžtasi statyti jaunimo stovyklą, kad lietuviškas jaunimas atsilauktų prieš blogas įtakas. Seselės kviečia į šį seimą ne tik rėmėjus, bet ir visus lietuvius, kuriems rūpi lietuviški reikalai, o ypačingai mūsų pačių jaunimas.

apsiimtą pareigą, nes to iš jo reikalaujanti tėvynė. Esantieji laisvėje galime laisvai veikti. Tų galimybių mūsų broliai ir sesės pavergtoje Lietuvoje neturi. Mes turime kelti viešumon Rusijos kėslus. Jei knyga “Lithuania” bent viena die-

na pagreitins Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, jau bus tikslas pasiektas — baigė savo žodį dr. A. Gerutis.

Po oficialiosios dalies visi atsilankiusieji buvo pakviesti pasivaikščioti skaniais užkandžiais ir kavute. L. Žvirkalnis

WATERBURY, CONN.

Mirė knygnešė
Ona Baltrušaitienė

Didįjį šeštadienį, sulaukusi 93 metų, mirė Ona Baltrušaitienė (Riklikaitė), žinomo knygnešio Antanėlio — Antano Baltrušaičio našlė. Velionė gimė Kudirkos Naumiesty 1876. Brandžios senatvės dienas leido savo vaikiai Antano Igaunio ir Julijos Puodžiukaitienės pastogėje ir globoje. Paliko dukrą Valeriją Igauniene, 4 vaikaičių ir 3 provaikaičius.

Pašarvota Dieulinio laidojimo koplyčioje, buvo gausiai lankoma waterburiečių. Gedulingas mišias aukojo Sv. Juozapo parapijos klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas, kuris, Velykų dieną pranešdamas parapičiai apie jos mirtį, plačiai ir vaizdingai nušvietė jos, kaip knygnešės, veiklą ir pasiaukojimą lietuviškam raštui. Per mišias so-

lo giedojo Ed. Stulginskis ir J. Brazauskas, vargonais grojant komp. A. J. Aleksiu. Iga virtinė automobilių palydėjo velionę į jos amžino poilsio vietą — Alyvų Kalno kapus.

Po laidotuvių Igaunių namuose buvo pusryčiai, kurių metu buvo prisiminta velionės didis pasišventimas ir sunkus darbas, gabenant-platinant spausdintą lietuvišką žodį. Kaip žinoma, Antanėlis buvo netekęs vienos kojos, tad didžioji naštos dalis teko jos pečiam ir sveikom kojoms, kartu su didele rizika jos laisvei ir net gyvybei.

Kad velionės gražaus pasišventimo pavyzdys ir siekiai nesibaigtų su jos mirtimi, pusryčių dalyviai a. a. Ona Baltrušaitienę įamžino Lietuvių Fonde. Tuo būdu jos vardo įnašas tęs toliau, jos jaunatvė pradėta, lietuviškos knygos ir spausdinto žodžio puoselėjimo darba. j.b.

Lojalumo paradas Connecticute

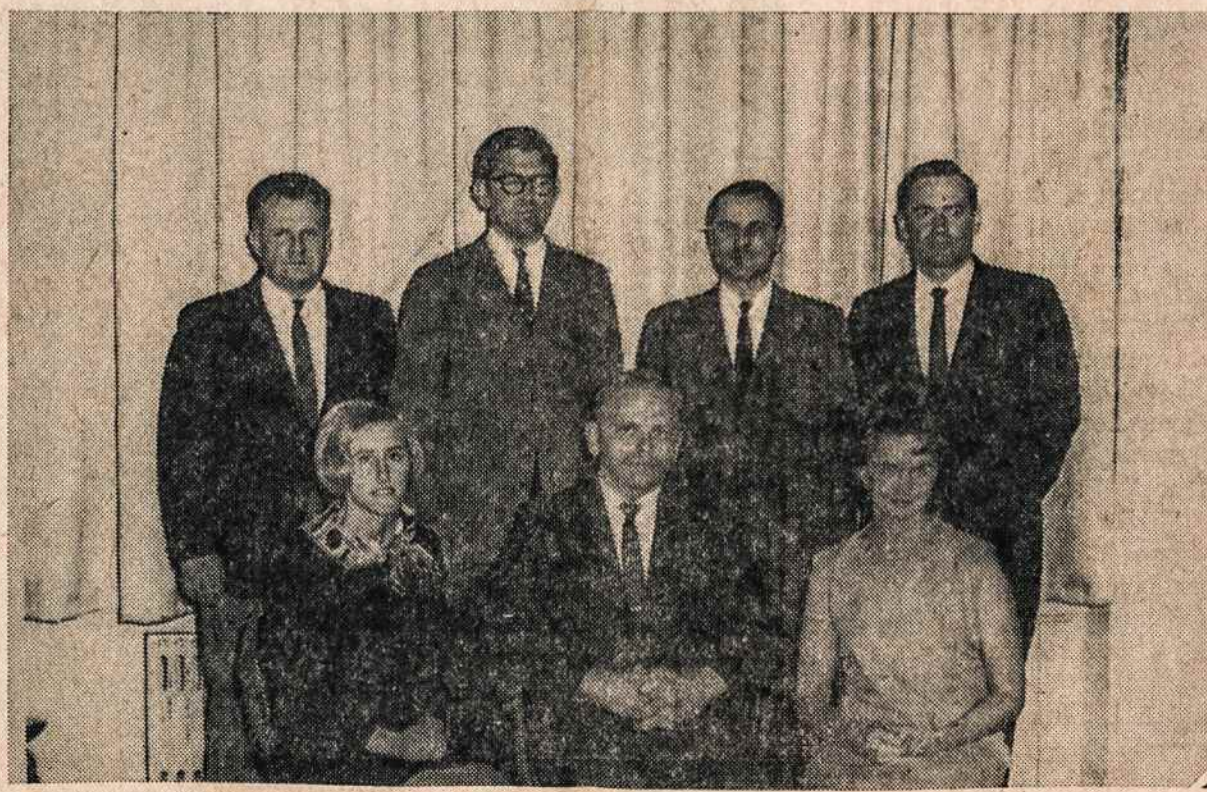
Lietuviai ir šiemet dalyvauja

Gegužės 4, sekmadienį, 1:30 val. p.p., New Britaino gatvėmis pajudės 17-sis Lojalumo dienos paradas. “Jūsų puikiu pasirodymu pernykščiame parade Hartforde galėję didžiulis kiekvienas amerikietis,” — parebrė parado komiteto pirmininkas kvietime lietuviams. Connecticuto lietuviai kvietimą priėmė.

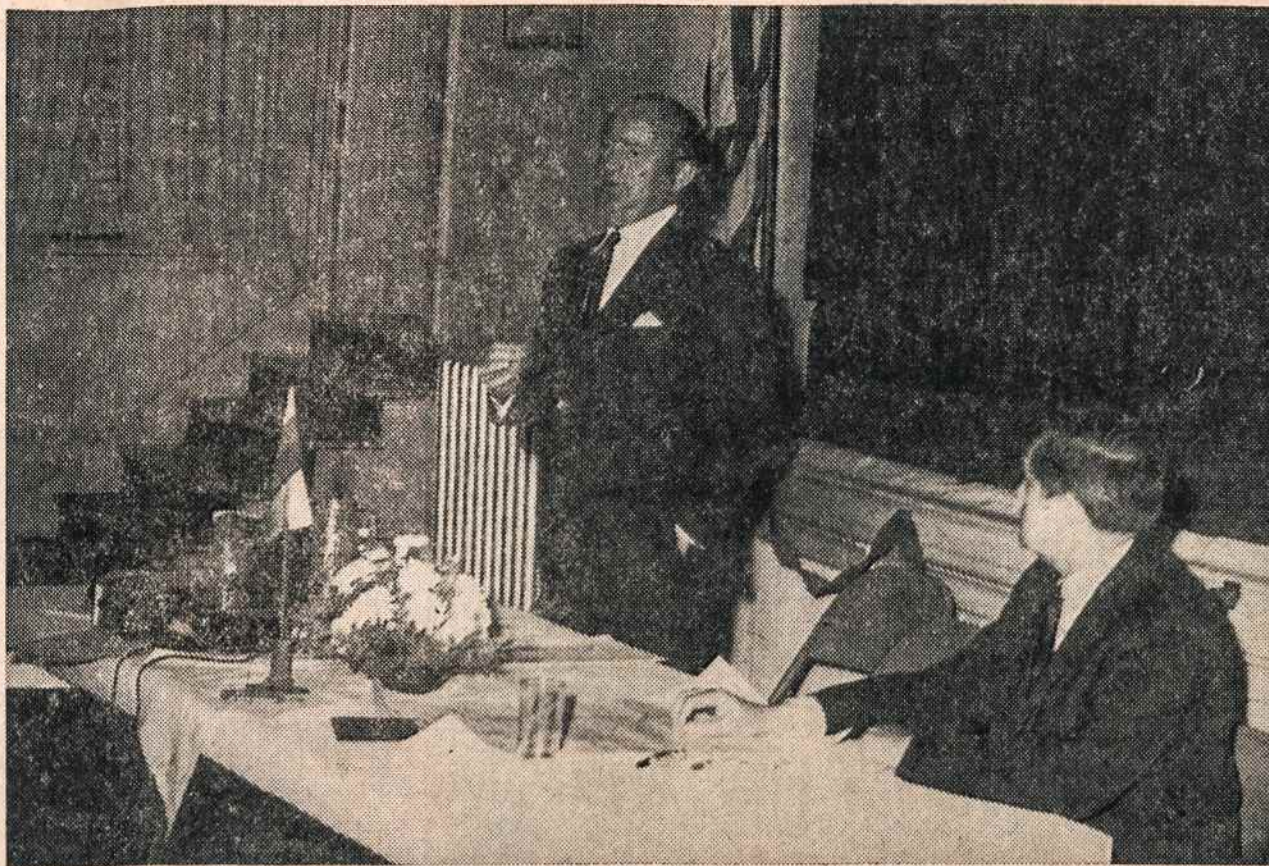
Lietuvių dalyvavimą parade valstijos mastu organizuoja ir koordinuoja LB apygardos v. ba, surikiavimą ir tvarką pasiėmė Hartfordo ir Waterburio ramovėnai, vadovaujant hartfordiškiam. Ruošti pradėta jau nuo kovo 3. Tada įvykusia me tarporganizaciniame pasitarime, Waterburyje, dalyvavo įvairių vietovių LB, Alto, skaučių, skautų, moterų ir kitų organizacijų atstovai, taip pat ir naujasis Sv. Juozapo parapijos klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas. Posėdis apsvarstė ir priėmė lietuvių dalyvavimo projektą bei pasiskirstė parengiamaisiais darbais.

Organizacijos ir pavieniai — visi ir visokio amžiaus — Connecticuto lietuviai ir lietuvės, kviečiami parade kuo gausiausiai dalyvauti. Lietuvių divizija žygiuos ne kurios vienos ar kelių organizacijų vardu, bet kaip Connecticuto lietuviai.

JAV LB Connecticuto
apygardos valdyba

Naujoji LB Hartfordo apylinkės valdyba. Iš k. į d. Regina Ziurienė — soc. ir kultūros reikalams, Alfonsas Dzikas — pirm., Zita Dapkienė — sekretorė, stovi Jonas Klova — švietimo reikalams, Jurgis Kirkutis — vicepirm., Vytenis Nenortas — išdinin kas ir Vytautas Raškevičius — jaunimo reikalams. Nuotr. A. Jaro

Dr. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, kalba LB Hartfordo apylinkės susirinkime. Šalia valdybos pirm. Zigmąs Strazdas. Nuotr. A. Jaro

NAUJA L.B. HARTFORDO APYLINKĖS VALDYBA

L.A.P. klubo didžiojoje salėje kovo 30 įvyko L. B. Hartfordo apylinkės narių susirinkimas. Valdybos pirm. Zigmąs Strazdas susirinkimui pirmininkauti pakvietė Vaclovą Nenortą, sekretoriauti — Igną Simonaitį.

Apie praeitų metų valdybos veiklą pranešimą padarė valdybos pirm. Zigmąs Strazdas. Svarbus buvęs valdybos darbas — tai įsteigimas seniūnijų, kurios padėjusios išrinkti solidarumo mokestį, verbuoti narius ir t. t. Narių apylinkėje paaugę nuo 211 iki 231. Valdyba surengė dail. A. Rūtenio kūrinį parodą, buvo pasiuntusi atstovus į LB suvažiavimą New Yorko ir sėkmingai surengė vasario 16 minėjimą, kuriame aukų surinkta per 1,000 dol.

Išdinininkas Eugenijus Žiūrys pranešė apie izdo stovį, o rev. komisijos vardu — Bronius Krisčiūnas apie patikrinimą. Valdybos išrinkimas praėjo gana sklandžiai, ir tai nominacinės komisijos dėka. Ji iš anksto buvo parinkusi į valdybą kandidatus. Lentoje jau buvo surašytos sutikusiuju pavardės. Kadangi sąrašas nebuvo uždarytas, tai kandidatų į valdybą dar buvo pasiūlytas Antanas Ustjanuskas.

Į naują valdybą slapto balsavimu išrinkti: Alfonsas Dzikas — pirmininkas, Jurgis Kirkutis — vicepirm., Zita Dapkienė — sekretorius, Vytenis Nenortas — išdinininkas, Regina Žiūrienė — socialiniam ir kultūriniam reikalams, Jonas Kova — švietimo reikalams ir Vytautas Raškevičius — jaunimo reikalams. Kandidatais liko: Algimantas Jalinskas, Kazys Petruškevičius ir Antanas Ustjanuskas.

Pažymėtina, kad į naująją L. B. Hartfordo apylinkės valdybą įėjo visi jauni žmonės. Į revizijos komisiją išrinkti: Bronius Krisčiūnas, Adolfas Maslauskas ir Antanas Sliogeris.

Pasibaigus susirinkimui, Vliko pirm. dr. Kęstutis Valiūnas padarė politinį pranešimą apie lietuvių veiklą Lietuvos laisvinimo reikalu. Dr. K. Valiūnas yra apvažinęs daug kraštų ir visur sutikdavęs lankią nuomonę Lietuvos laisvinimo reikalu. Prelegentas pasakė, kad net pusė komunistinių kraštų pritaria Vliko veiklai (Lietuvos laisvinimui), nes tie kraštai, nors ir komunisti-

niai, eina prieš rusų imperializmą ir kitų kraštų kolonizavimą. Ir tikrai, pasak prelegento, Baltijos valstybių okupacija — tai komunizmo gėda. Mažos salės su 6,000 gyventojų gauna nepriklausomybę, o Baltijos valstybių yra 4 milijonai žmonių, kurie yra rusų komunistų pavergti.

Po susirinkimo svečiai ir nariai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais. J. Bernotas

HARTFORD, CONN.

LKM Sąjungos 17 kuopos trumpas susirinkimas buvo kovo 2 Svč. Trejybės parapijos salėje. Išrinktos atstovės — Manchester, Conn., balandžio 20 įvykstantį apskrities suvažiavimą: S. Shimkus, G. Denrick, T. Kripienė, S. Spakauskienė, M. Maslauskienė, M. Petruskienė, kartu dalyvaus ir C. Sersa, apskr. valdybos išdinininkė.

Sv. Kazimiero ir Lietuvos persekiojamos Bažnyčios minėjimas įvyko tuoj po susirinkimo. Mišias už Lietuvą Svč. Trejybės lietuvių bažnyčioje aukojo kun. A. Karalis. Narės ėjo bendrai prie komunjios.

Minėjimą parapijos salėje atidarė kuopos pirmininkė, pasveikindama visus ir padėkodama už atsilankymą. Kuopos dvasios vadas kleb. kun. J. Matutis sukalbėjo invokaciją ir skaitė paskaitą apie šv. Kazimierą, jo palaikų perkėlimą ir Lietuvos persekiojamą Bažnyčią.

buvo gausiai narių ir svečių. Atvyko ir kviestos sąjungietės iš New Haveno, New Britaino. Iš Manchesterio dalyvavo 2 kpnarės. Waterburio narės, negalėdamos dalyvauti, atsiuntė 10 dol. Iš viešnių atskirai paminėtinos: M. Jokubaitė, Conn. apskr. pirmininkė, J. Velentine, apskr. valdybos pirmin., ir A. Lipčienė, vicepirm. Buvo ir miela viešnia iš Lietuvos, mūsų

kuopos narės giminaitė; jai kuopos pirmininkė i teikė savo dovaną ir prašė sugrįžus perduoti broliams ir sesėms Lietuvoje linkėjimus nuo čia gyvenančių.

Po paskaitos mūsų tautietis Ch. Rice ir jo dėdė Vl. Igelevičius parodė Vilniaus, Trakų ir apylinkių vaizdus (iš apsilankymo Lietuvoje). Malonų lietuvių Ch. Rice kaip giminaitį pristatė sąjungietė S. Shimkus; jį dėl laiko stokos atsivežtų skaidriai nerodė, pažadėjo parodyti kita proga.

Rodomai paveikslai žiūrovams labai patiko. Nors trumpai valandėlei jie sujungė žiūrovus su išsilgta vargstančia tėvyne Lietuva.

17 kuopos valdyba nuoširdžiai dėkoja kun. A. Karaliui už mišias, klebonui kun. J. Matutiui už religinę šventišką paskaitą ir parapijos salę nemokamai, sąjungietėm viešiom už atvykimą, Waterburio 43 kuopai už auką. Mūsų mieliem tautiečiam Ch. Rice ir Vl. Igelevičiui priklauso visų širdinga padėka. Sąjungietės S. Shimkus sakome aciu už Ch. Rice ir V. Igelevičiaus pristatymą. Esame labai dėkingos parengimo vadovei S. Spakauskienei už užkandžių paruošimą, gyvas gėles Sv. Kazimiero altoriui ir stalams papuosti, taip pat ir virtuvėje dirbusiom A. Našlėnėnėi, F. Kulienei, E. Stumbrienei, M. Maslauskieni, prie laimėjimų dirbusiom A. Kadienei ir Ch. Servienei, prie bilietų kasos — A. Poškienei ir M. Pateckaitėi. Mieliem ir geram bičiuliui Andriui Pateckui dėkojame už nemokamai parūpintus bilietus. Kartu nuosirdžiai aciu 17 kuopos narėm už pinigines aukas: M. Brazauskienei, A. Kadienei, S. Karr, M. Maslauskieni, S. Radikienei, M. Pateckaitėi, S. Jarienei. Aciu ir visom narėm už namie paruoštus suaukotus valgius.

Iš parengimo gauti 217 dol. išsiųsti Lietuvių Katalikų Religinei Salpai.

17 kuopos valdyba

JAV LB centro valdyba yra gavusi pasiūlymą išleisti Lietuvos okupacijos dokumentaciją, kuri jau yra baigiama ruošti ir keletos mėnesių bėgyje bus parengta spaudai. (Elta)

IŠ VISUR

— Sv. Kazimiero seserų rėmėjų devynioliktas seimas įvyks balandžio 27 Juozapo Marijos viloje, Holland Road, Newton, Pa. 11 val. mišios, 12 val. pietūs, 1:30 val. seimo posėdžiai ir programa, 4 val. palaiminimas Svč. Sakramentu.

— Tautybių ir tautų padėtis Sovietų Sąjungoj. Tai tema simpoziumo, kurį balandžio 27 d. 2 val. popiet ruošia Lietuvių Katalikų Akademijos židinys, Chruševski Mokslo draugija, Ukrainiečių kongreso New Haveno skyrius ir New Haveno bei Bridgeporto Lietuvių Bendruomenės apylinkės. Simpoziumas vyks Albertus Magnus kolegijoje 700 Prospect Rd., New Haven. Pa grindiniai kalbėtojai: prof. V. Vardys, Oklahoma univ., prof. N. L. Fr. Chirovsky, Seton Hall univ. Koreferantai: prof. F. Barghoorn, Yale univ., prof. J. Holland, Albertus Magnus, V. Mantautas, Albertus Magnus, rabinas Jordan Ofseyer, prof. Rannit, Very Rev. Msgr. J. J. Stock, prof. Denardis ir kt. Simpoziumas vyks anglų kalboje.

— Inž. Eugenijus Bartkus, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, prieš Velykas lankėsi Detroite ir turėjo pasitarimus su Detroito Lietuvių Organizacijų centro veikėjais Amerikos lietuvių seimo reikalais. Organizacijos prašomos Darbo dienos savaitgalyje atskirų suvažiavimų nerengti, o vieningai dalyvauti Amerikos lietuvių kongrese.

— Kun. Vytautas Zakaras, Matulaičio Poilsio Namų kapeilonas, per N. Pr. Marijos Seserų rėmėjų suvažiavimą — seimą, kuris įvyks balandžio 27 Putname, pasakys pamokslą.

— Lietuvių Fronto Bičiulių centro valdyba, norėdama įprasminti PLB paskelbtųjų lietuvių švietimo ir seimos metų reikšmę ir svarbą, paskyrė 400 dol. stipendiją lietuviui studentui, studijuojančiam liuanistiką Fordhame universitete, N. Y. LFB centro valdybą sudaro: pirm. J. Mikonis, vicepirm. J. Žilionis ir dr. J. Skriniskas, sek. V. Čyvas, inž. J. Vasaris, biuletenio red. V. Rociūnas ir biuletenio administratorius V. Palūnas.

— Mokyt. Stasys Barzdukas, PLB valdybos pirmininkas, dalyvaus mokytojų studijų savaitėje rugp. 17-24 Dainavoje ir praves pašnekis tautinio bei visuomeninio ugdymo klausimais.

— Argentinoje šių metų Vasario 16-sios minėjimas turėjo ypatingai platų atgarsį laikraščiuose ir radijo bei televizijos programose. Keturi didieji dienraščiai apie tai rašė po vieną, po du ir net po tris kartus: prieš iškilmes ir po jų. Šventės rengėjų aprūpintos žiniomis agentūros išsiuntinėjo pranešimus ir į provincijos dienraščius bei savaitraščius, kuriuose buvo įdėti tie pranešimai, kaikiuriuose ir tai progai skirti straipsniai. Keturi televizijos kanalai irgi, atsiuntę į minėjimo iškilmes (prie Gen. San Martin paminklo ir Aušros Vartų bažnyčios) korespondentus, filmus rodė po du kartus tą pačią dieną arba tą ir kitą dieną. Vienuolika radijo stočių irgi turėjo pranešimų bei komentarų apie Lietuvos šventę ir jos reikšmę šiuo metu. Argentinos radijo programos girdimos ir kaimyninėse valstybėse. Minėjimą organizavo Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos komisija, pirminkaujama C. Juknevičiaus. Taryba paskelbė atitinkamą deklaraciją, suderintą su Vliko ta proga išleistu atsisaukimu. (Elta)

KVIETIMAS

NEKALTAI PRADĖTOSIOS MARIJOS SESERŲ

RĖMĖJŲ SUVAŽIAVIMAS — SEIMAS

įvyks balandžio 27 dieną Putname, Connecticut

11:30 val. šv. Mišios — atnašauja prel. P. Juras, PA; pamokslas — kun. Vytautas Zakaras • 12:30 val. pietūs, pasitarimai, meninė programa • Maloniai kviečiami visi lietuviai, Kongregacijos bičiuliai dalyvauti šime suvažiavime. Daug didelių ir svarbių uždavinių stato mums šių laikų gyvenimas. Vienas svarbiausių — mūsų jaunimas. Jam reikalinga nauja stovykla. Savo dalyvavimu ir auka prisidėkime prie šio didelio darbo. Iki pasimatymo balandžio 27 dieną Putname!

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų ir N. Pr. Marijos Seserų Rėmėjų Centro Valdyba

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukus prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Lietuvis svetimšalių legione

Prieš 1968 Kalėdas lietuviškoje knygų rinkoje pasirodė nauja knygelė "Lietuviai legijonieriai Vietname". Jos autorius — energingas Bronius Vrublevičius, kuris su šiuo leidiniu bando savo pavarde su trumpinti į Bruno Vytis.

Kaip Lietuvių Enciklopedija sako, jo silpnė yra dainos menas. Tad nenuostabu, kad ir žiauriausio karo košmare — tiek Europos frontuose, tiek Vietnamo džunglėse, tiek Afrikos tyruose — jis organizavo dainininkų grupes, kiekviena proga studijavo prancūzų konservatorijose ir vėliau dainavo net Paryžius ir Orano (Alžyro) operų choruose. Toronte jis tebėra Priskėlimo parapijos choro seniūnas, dainavo vyrų kvartete ir dėstė šeštadieninėje mokykloje. Jeigu dar prisiminsime, kad šis komunistų kulkų sužeistas ir Prancūzijos garbės medaliais apdovanotas Svetimšalių Legijono seržantas beveik kas vasarą yra lietuvių pranciškonų kviečiamas vadovauti "Aušros" jaunimo stovyklai Wasagoje, tai belieka tik stebėtis juo energija ir pasišventimu. Kai prieš 7 metus su Prancūzijos pasu atvažiavo į Kanadą, Br. Vytis net nemokėjo anglų kalbos, o šandien jis jau tarnauja imigracijos įstaigoje.

Reikia tikėtis, kad ir lietuvių, kurie skaitys Br. Vyčio atsiminimus, autorių vertins ne pagal stilius ar rašybos "nuodėmes" (kas be jų?), o pagal knygos įdomumą ir nuosirdumą. Šios abi dorybės knygoje yra pilnai išlaikytos, todėl "Lietuviai legijonieriai Vietname" skaitoma kaip sklandi nuotykių apysaka. Nors viskas pasakojama žiūrint iš siauro asmeninio taško, bet skaitytojui nėra laiko nuobodžiauti. Ypač jautriai yra aprašytas lietuvių jaunuolių priverstinis paėmimas į vokiečių kariuomenę, bausis gyvenimas ir badas belaisvių stovyklose ir apsisprendimas ieškoti išsigelbėjimo per Svetimšalių Legijoną.

Nors Svetimšalių Legijonas turi didelę istoriją ir buvo vienintelė šios rūšies karinė institucija visame pasaulyje, tačiau prieš karą lietuvių mažai apie jį žinojo — gal tik iš romantiškų filmų ar vieno kito straipsnio spaudoje. Vyravo nuomonė, kad ten eina tik avantiūris-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

LIGA IR KOMPENSACIJA Klausimas

Mūsų sūnus nuo 1964 dirbo atstovu (sales representative) vienoj pusiau lbadringoj (fraternal) bendrovėj. Jis pardavinėjo draudimo sutartis (insurance policies) tos bendrovės arba, geriau pasakius, draugijos nariam.

1965 rugsėjo mėnesį, bevažinėdamas tarnybos reikalais, jis kažkaip pakreipė galvą ir pajuto skausmą nugaroj. Manė, kad praeis. Naktį dėjo kompresus ir emė vaistų. Nuo to karto su nugarą turi didelių sunkumų. Skauda ne tik nugarą, bet ir koją. Daktaras siuntė jį pas kelis specialistus; jam padarytos net dvi operacijos.

Mūsų sūnus vedęs, turi tris mažus vaikučius. Kai sirgo ligoninėje ir namie, pajamų neturėjo, bet šioks toks čekis atėdavo iš anksčiau uždirbto komiso. Finansinė vaikų padėtis buvo ir yra sunki. Mes ir marčios tėvai padedam, kiek galim, bet ir mes nedaug teturim.

Tiesa, dar turim pasakyti, kad sūnus turėjo draudimą ligos ir nelaimės atveju (health and accident insurance). Laimei, buvo apmokėtos visos ligoninės ir daktarių sąskaitos, kurių susidarė virš 6,000 dolerių.

Kai sūnus galėjo, jis dirbo, bet su dideliais sunkumais. Jam sunku automobiliu važiuoti, nes greit pavargsta. Sėdėti vietoj irgi sunku. Valandą pasėdi, ir jau prastai.

Ilgainiui ta draugija vis darėsi labiau nepatenkinta sūnaus darbu, nors jo ir neatleido. Po kiek laiko, gavęs kitą darbą, jis pats iš jos išėjo. Dabar dirba kitoj draudimo bendrovėj pardavėju (salesman). Jo

žanto uniformoje su visais savo ordiniais bei medaliais būtų padarę šią knygelę ir didesnę ir įdomesnę.

Knyga turi 98 psl., gražiai atspausdinta pranciškonų spaustuovėj Brooklyne. Skoningas viršelis, pieštas jaunos Toronto dailininkės Aldonos Totoraitienės. Kaina 2 dol. Gaunama pas platintojus. Galima paštu užsisakyti pas autorių Bruno Vytis, 146 Crawford St., Toronto 3, Ont., arba adresu: Franciscan Fathers Press, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. K. Br.

dabartinis darbdavys labai geras žmogus ir leidžia jam dirbti, kai jis gali. Jei kada prastai jaučiasi, jis iš viso neina į darbą. Uždirba, žinoma, mažai, nei pilnos savaitės niekuomet neišdirba.

Jau dirbdamas pas naująjį darbdavį, sūnus sužinojo, kad jo buvusi įstaiga turi tokį draudimą, kuris mokamas darbininkam arba tarnautojam, kai jie susižeidžia. Naujasis sūnaus darbdavys jam patarė nueiti pas advokatą ir su juo pasitarti, ar galėtų gauti iš buvusio savo darbdavio draudimo bendrovės kompensaciją už savo nugarą. Sūnus mano, kad iš to niekas neišeitų, kad tai būtų grynas pinigų išmetimas ir dar nerų gadinimas.

Nutarėme Tamstai parašyti ir paklausti, ar Tamsta manai, kad iš to gali kas išeiti, ar ne. Už patarimą iš anksto dėkojame.

Tėvai, N. Y. vaistija

Atsakymas

Tamstos, tur būt, kalbat apie vadinamąjį "workmen's compensation". Gauti tokiam draudimui yra būtina įrodyti, kad sūnaus liga yra "surišta" su jo darbu. Teisiškai tai vadinasi "arising out of and in the course of employment". Tai ne visuomet lengva įrodyti. Jei sūnus būtų susižeidęs nugarą dirbdamas fabrike ar kitokioj darbo įmonėj, būtų žymiai lengviau įrodyti, kad jo susižeidimas arba liga yra jo darbo "pasekmė" teisine prasme.

Tiksliam atsakymui į Tamstų klausimą turėčiau turėt daug smulkesnės informacijos, negu Tamstos man duodate. Labai svarbu žinoti, pavyzdžiui, ar sūnus pranešė savo bendrovei, kad jis pajuto skausmą savo nugaroj bevaivardamas automobilių jos reikalais, tuoj po to, kai tai atsitiko. Taip pat svarbu, ar jis pasakė savo daktarui, kad jis važiavo savo tarnybos reikalais, kai pajuto tą skausmą. Jei sūnus pasakė apie tai savo daktarui, jo advokatas galėtų tą faktą panaudoti kaip "įrodymą", kad jis tikrai buvo "sužeistas", važiudamas savo darbdavio reikalais.

Administracinės įstaigos ir teismai duoda didelės reikšmės ieškovo daktaro surašytai ligos "istorijai". Teismai yra tos nuomonės, kad pacientai savo daktarui ne meluoja, o pasako visą teisybę, nes yra suinteresuoti, kad gydymas būtų sėkmingas.

Patariu pasikalbėti su advokatu. Jei advokatas, turėdamas visas reikalingas informacijas, Tamstom pasakys, kad nėra vilties reikalą laimėti, Tamstos žinosite, kad viskas buvo padaryta, kas buvo galima.

Beje, "workmen's compensation" nėra toks draudimas, pagal kurį žmogus gauna kompensaciją "už sužeistą nugarą", kaip Tamstos sakote. Pagal šios rūšies draudimą galima gauti vadinamą "disability compensation". Atseit, jei darbininkas negali dirbti dėl susižeidimo arba ligos, kurie yra teisiškai "surišti" su jo darbu, jis gauna "kompensaciją" vietoj savo "normalaus" uždarbio, kurio negauna, nes negali dirbti.

Be to, yra vadinamieji "specific provisions" tam tikrais atvejais. Jei bus reikalo, Tamstų advokatas apie tai paaiškins.

Lietuvių Foto Archyvo lėšų telkimo komitetas. Iš k. į d. sėdi A. Rūgytė, LFA vedėjas kun. A. Kezys, SJ, B. Briedienė, pirmininkas John Evans; stovi B. Shotas, E. Vilutienė, Kancevičius, M. Remienė, J. Janušaitis, J. Grybauskienė ir A. Dzirvonas.

Filmuojami žymieji lietuviai

JURGIS JANUŠAITIS

Praejusiais metais, bene rudeniop, rytiniame Amerikos pakraštyje su foto kamera švystelėjo mūsų foto menininkas kun. Algimantas Kezys, S. J.

Jo kelionės tikslas gimė kiek anksčiau. Poetas Kazys Bradūnas spaudoje buvo iškėlęs mintį, kad mum reikia įamžinti lietuvių kultūroj, moksle, mene, politikoj, visuomeniniame gyvenime nusipelnusių žmonių veidus. Įamžinti jų turiningą ir prasmingą gyvenimą ir padovanoti ateinančiom lietuvių kartom.

Štai kas vedė šį jauną kunigą, lietuvių foto archyvo reikalų vedėją, su savo kamera į rytinius pakraščius. Pradžią gera. Štai graži, žavi detalė, aktorės Birutės Pūkelevičiūtės meniška sukirpta, iš poeto kan. Mykolo Vaitkaus gyvenimo. Tai rytinių pakraščių vyrai. Bet kun. A. Kezys, S. J., su savo foto kamera jau "griebė" ir veteranus Leonardą Šimutį, dr. Pijų Grigaitį, prel. Mykolą Krupavičių, poetą J. Aistį ir kitus. "Dvylika" pirmųjų.

Vis tai gera, mažytė pradžia. Bet šis darbas taip pat reikalingas pačio "mažiausio" dalyko - pinigų. Gal ir pavargome beuokodami. Bet be aukos neatsieksime didžiųjų tikslų. O dokumentiniai filmai yra visos lietuvių išeivijos būtinybė ir, sakyčiau, visos išeivijos sutartinio darbo bei skatiko reikalias.

Chicagoje sudarytas lietuvių foto archyvo lėšų telkimo komitetas, kuriam vadovauja Amerikoje gimęs energingas lietuvių veikėjas John Evans. Pradžiai jau turima keletas šimtų. Bet specialus filmavimo aparatas ir garso aparatas atsieis iki 10,000 dol. Visuomeniniu mastu imant, suma nedidelė.

AR ŽINAI,

Skrudžėlės

Skrudžėlės vartoja įvairių maistą — augalinį, gyvulinį ir saldumynus.

Vienas skrudžėlynas per dieną sunaikina iki 9000 kenksmingų vabzdžių. Todėl kai kuriuose miškuose specialiai apgyvendinamos skrudžėlės.

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška koplyčia Sv. Petro bazilikoje, Romoje. Tapti šio darbo dalininku laiko jau nedaug beliko. Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos Kankinių koplyčios kūrėjų tarpe.

Auką siųsti adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 West 68th Street Chicago, Illinois 60629

"Jei tik po kuklią auką visi, žiūrėk, koks būtų kapitalas!" — sako siųsdamas auką, pensininkas, invalidas, bet jautrus visuomenininkas Jonas Belinis iš Grand Rapids. Taiklūs žodžiai.

Štai dar vienas gražus pavyzdys. To šaunaus kunigo Algimanto Kežio, S. J., mamytė, gyvenanti Woodhavene, N. Y., pati fabriko darbininkė, neskestanti turtuose, atsiliepė ir šį šauksmą ir į aukų lapą įrašė savo auką — 50 dol. Viename moterų susirinkime ji iš-

dėstė šį sumanymą, ir kaip džiugu, kad į aukų lapą savas aukas įrašė visa eilė kitų, jų tarpe Danutė Wolosenko — 16 dol., Ona Kubilienė — 10 dol., kun. A. Račkauskas — 10 dol.; kiti po penkinę ir mažesnius sumomis sumetė 120 dol. Pasiūgėjimo ir vilčių teikiąs darbas. Mielai kun. A. Kežio, S. J. mamytei Eugenijai Kezienei už gražią iniciatyvą priklausio nuosirdžiausia padėka.

Auką siųsti šiuo adresu: Lietuvių Foto Archyvas, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636.

DAYTON, OHIO

Jonas Jaškauskas, kurio apy-saka "Lemtingos dienos" buvo spausdinta Darbininke, yra susirgęs, guli Šv. Elzbiotos ligoninėje dr. R. Gineičio priežiūroje.

Dr. Romas Gineičis išrinktas LKM Akademijos Daytono židinio pirmininku, Ald. Drukteinienė — ižd., kun. dr. Titas Narbutas — sekr. Iki šiol valdyboje buvo: dr. Edm. Drukteinis — pirm., dr. Danutė Bieliskienė — ižd., kun. dr. T. Narbutas — sekr.

Monsinjoras Leonardas Gižinskas lankėsi Daytono ir porą sekmadienių lietuvių šv. Kryžiaus parapijoj sakė lietuviškų pamokslus.

Kun. Fabijonas Kireilis, iš Chicago, sakė lietuviškus pamokslus lietuvių bažnyčioje per 40 val. atlaidus.

Juozas Kavaliauskas, ilgame-tis šv. Petro draugijos ir Sv. Kryžiaus parapijos narys, mirė balandžio 8. Turėjo 80 metų, Paliko 7 vaikus ir virš 20 vaikčių, kurių trys karių uniformose — aviacijos, marinų ir armijos — dalyvavo karsto nešime ir prie kapo saliuotudami atidavė seneliui paskutinę pagarbą.

Solistas Steponas Bučmys su vyrų choru, vargoninkaujant Julijui Raštikiui, sekmadieniais gieda lietuvių pamaldose 10 val.

Juozas Petkus su žmona išvažiavo trim savaitėm į Pietų Ameriką. Aplankys Braziliją, Urugvajų, Argentina, Peru ir Kolumbiją. Jis yra Daytono Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos tarybos pirmininkas.

Jaunesnieji vyčiai, Ados Sinkvičienės ir Marijos Lukienės pamokyti marginti lietuviškais motyvais Velykų kiaušinius, ne tik patys sau jų prisimargino, bet ir savo kaimynus vaikus išmokė to gražaus papročio.

A.J.

PATERSON, N.J.

Vasario 16-sios proga Lietuvos laisvinimui bei kultūriniam lietuvių reikalom aukoj:

100 dol.: Jonas Krukonis.
Po 25 dol.: kun. V. Dabušis, kun. J. Kinta, J. ir P. Tamašauskai, J. Klimas, A. Verbičkas.
Po 20 dol.: A. Gudonis, A. ir G. Sprainaičiai.
Po 15 dol.: Adolfas Aidukas, V. ir O. Baltučiai.
11 dol.: F. Saranka.

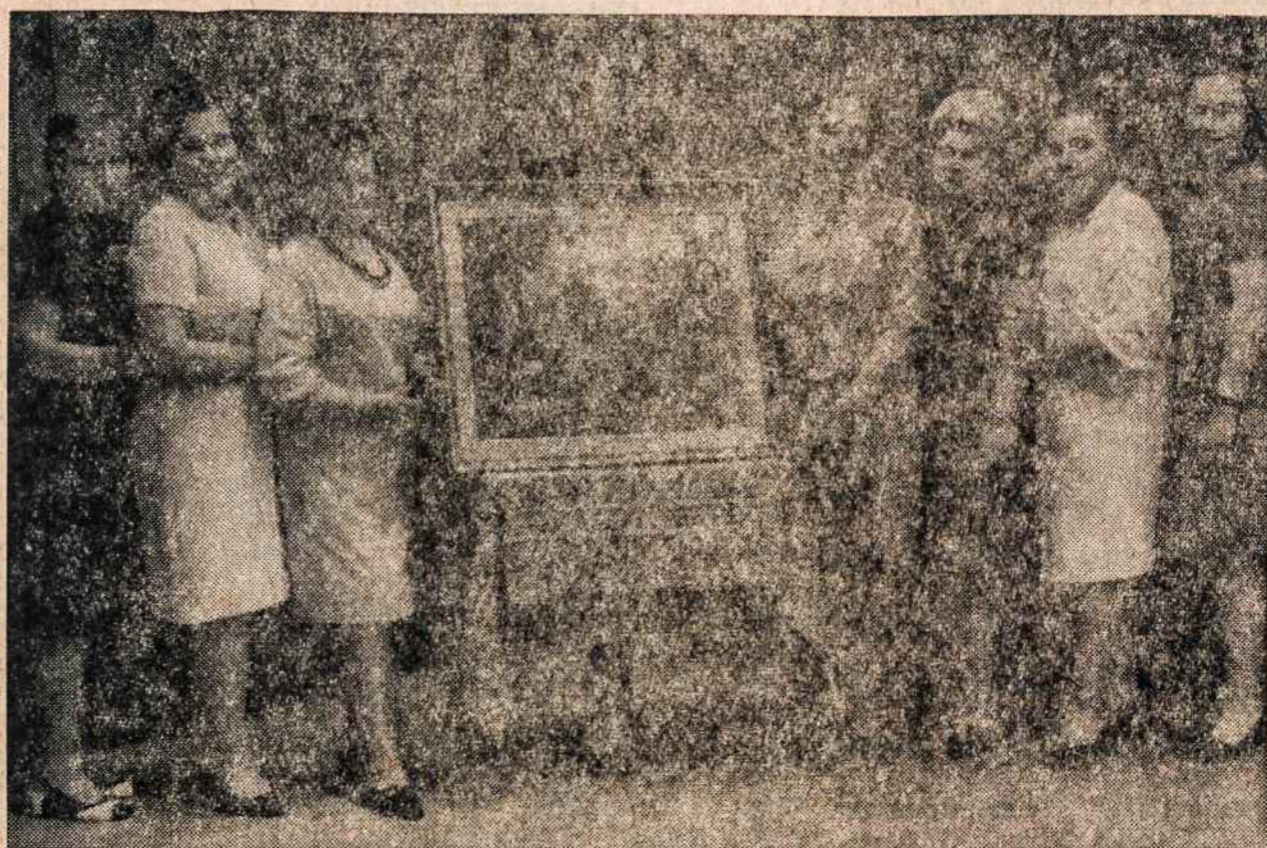
Po 10 dol.: Ant. Aidukas, J. Bulota, J. Butėnas, Čižiūnai, A. Diškėnas, A. Eitmanas, A. Gelašius, P. Grušas, V. Gružas, J. Jackūnas, K. Jankūnas, J. Urkšaitis, S. Urkšaitis, J. Kalėda, A. ir B. Kažukauskai, Karaičiai, F. Klupšienė, J. ir E. Kontautai, M. Latvienė, J. ir L. Laugaliai, P. ir E. Liaugaudai, Lietuvių Moterų Fed., Majauskienė, J. Majauskas, A. Masionis, V. ir V. Matusaičiai, K. ir E. Pralėkai, Rekešiai, A. ir M. Ruboniai, Ant. Rugys, J. Rugys, M. Šaulienė, M. ir K. Senuliai, Ona Sepetauskienė, G. Slepakoviene, P. Naujokaitis, V. ir A. Stanaičiai, A. ir B. Stankaičiai, T. ir P. Tallat-Kelpšai, J. Urbonavičius, A. Visockis.

Po 5 dol.: S. Adomaitis, V. Augulis ir šeima, Belch, A. Kepenis, P. Malinauskienė, V. Popylonis, M. Pozulienė, Algis

Rugys, Vyt. Rugys, J. Sabaliauskas, A. ir Z. Šauliai, O. Sepetauskienė, J. Spranaitis, P. Tarnauskas, A. Valatkienė, V. Vengels, M. Zalnerauskienė.

4 dol.: B. ir A. Kaseliai.
Po 3 dol.: M. Naruševičius, D. Stanaitienė, Vilimas.
1 dol.: Tričilaukas.

LB Patersono Apylinkės Valdyba

LMK Federacijos New York klubo valdyba iš k. į d. Magdalene Ulienienė, Elena Sirusienė, Teodora Penikienė, Marija Kregždienė, Valerija Šileikienė, p. Lekecienė, dail. Marija Zukauskienė, dovanojusi paveikslą. Klubas balandžio 13 surengė Atvelykio popietę.

Nuotr. V. Maželio

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

A. Sabaniausko įdainuota Nr. 3. Rose Mary — fokstrotas, Pasakykite mergelei — tango, Sunku gyventi — valsas, Pasakė — tango, Varpų daina — tango, Mano svajonė — valsas, Nelūdėk, motule — tango, Kai smuiku groji — tango, Siuntė motinėle — valsas, Mariu-Marytė — valsas, Senjorita — valsas ir Saulėta dieva — valsas. Mono kaina 5 dol.

Pupų dėdės ir dėdienės šoki-dainų rinkinys. Anūku, Kretingos, Mariampolės, Pupų dėdės, Razaliūtės, Merkinės ir Obelių polkos. Sužadėtiniių, Sekminių ir Gardus alutis valsai. Gieda gaideliai ir Gražus miško būdas — lengva muzika. Mono, kaina 5 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaras akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agonėlė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzindzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Šią nedėlėle, Plaukia Nemunėlis, Munšaičiuokas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

Antras literatūros vakaras, dalyvauja: Ada Karvelytė, A. Kairys, G. Babrauskienė, J. Vaičiūnienė ir dr. A. Šešplaukis. Įskaityta: Be motinos, Gyvenimas, Gimtasis sodžius, Svetur, Jaunystė, Pabudau, Joninės, Daina be laukų, Po tėvelio kepure, Metai, Kraštas, Nemarioji legenda, Vakaras, Nemuna, Pūgos, Žmogus, kuris gyvena, Brolis ir sesuo, Trečioji žaidžia, Ryto čiulbėjimas ir k. Mono, kaina 5 dol.

Lietuviškos Vestuvės. Kupiškėnų vyresniosios kartos meno kolektyvo etnografinis vaidinimas, piršlybos, mergvakaris, užgėrų rytas, piršlio korimas, sodo pirkimas ir pačios vestuvės, atliekamos dainom, deklamacijomis ir pašnekesiais. Išleido Montrealio Mažosios Lietuvos Bičiulių draugija. Kaina 5 dol.

Nr. 1. Sol. V. Noreikos įdainuotos dainos ir arijos: Piovė lankoj, Vai ir prijokai, Kad ašėjau ulytėn. Koks ten lengvas poilsėlis, Ralio karvytės mano, Generali aš išginiau, Saulute motinute, užtekėk, Kai aš mažas buvau, Šiū namo, Lopsinė, Žvaigždutė, Stasys, Devintoji banga, Agnus Dei, Ave Maria ir Funiculi funicula. Išleista Montrealio "Krivulės", mono. Kaina 5 dol.

Nr. 2. Sol. V. Noreikos lietuviškos dainos ir operų arijos: Kur bakūzė samanota, Ugnelė, arija iš "Meilės eliksyr", L'Arlesiana — Frederiko romansas, Nemunėlis, Arlekino serenada iš "Pajacų", arija iš "Rigoletto", Tris dienas, tris naktis, arija iš Toskos, Surdata N'Namuratto (A. Canio), Dicitencello Vuie — (F. Falvo), Bernužėli, nesvolio, Pradalgėlis Išleista Toronte, stereo. Kaina 6 doleriai.

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalėlės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau lineilius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėjų maršas, Trijų seselių, Pasisėjau žalią rūtą, Kur bėga šėšupė, Plaukia žaselė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainele, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Uncių tūpi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jodau dieną, Sutems tamsi naktelė, Aušta aušrelė, šviesi parazarelė. Tris dienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, Žalia liepelė, Garsys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Prof. Vytauto Bacevičiaus, kosminės modernios muzikos plokštelė, kur pats autorius kompozitorius atlieka 11 savo kūrinių su pianinu. Mono, kaina 5 dol.

G. Vasiliauskienės įdainuota: Vai gražu, Gėlės iš šieno, Lopsinė, Daina prie upelio, Išdykęs rudenėlis, Kregždutė, Lakštingalos giesmė, Kalnų piemenaitė, Pievoje žolėlė žaliava, Jei tu myli, Mergaitė ir paukštelis. Įrekorduota Australijoje su orkestru. Mono, kaina 6 dol.

D. Dolskio įdainuota Čigonės akys, Leisk man, Kariškas vaizdelis, Onyte, einam pašokti, Lietuvaitė, Sudiev, sudiev ir Aš myliu, fokstrotai, Gegužinė polkutė, Su armonika į Braziliją — lengva muzika ir Palangos jūroj nuskendo mano meilė. Mono, kaina 5 dol.

Lietuvos Nepriklausomybės 50ties metų paminėjimui prisiminti: Pulkim ant kelių; Marija, Marija; Sventas, Sventas; Malda už tėvynę; Lietuvos himnas; Graži tu mano tėvyne; Mano malda; Palikta šalis; Kur giria žaliuoja; Nemunas. Išpildo solistai ir parapijų chorai. Kalbos prel. Kemežio, vysk. V. Brizgio, St. Bačkio, vysk. Bolland, W. Rodino ir kit. Stereo, bet galima naudoti ir mono, kaina 5 dol. Išleido Dr. J. Stukas per Eurotone Int. Ltd.

Lietuviškos Giesmės. Giesmė į Siluvos Mariją, Varpas kad būčiau, Tėve mūsų, Sv. Kazimierai, Sveika Marija, Galvestingoji Marija, Sveika Marija, Motina Dievo, Mano malda, Iš šios mūsų žemės, Skaisčiausioji Marija, Kad širdį tau skausmas, Jėzau pas mane ateiki. Išpildo sol. A. Brazis, L. Stukas su Zibuoklių moterų oktetu, akomponuojant A. Kačanauskui. Stereo, bet galima naudoti ir mono, kaina 5 dol. Išleido Dr. J. Stukas per Eurotone Int. Ltd.

Mano Gimtinė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Tėvynė Lietuva, Auksinis ruduo, Sningant, Rudens pasaka, Smalsuoliai, Du miestai, Kai tik vyšnios bals, Užuomarša, Lietuviškas letkis, Suk, suk ratelį, Vilniaus stogai, Trio baloje, Miško takais, Mano gimtinė. Išpildo sol. V. Noreika, D. Mažeikaite, D. Cibulskytė, J. Baranauskaitė, E. Kuodis ir kiti, orkestrui palydint. Išleido Montrealio liet. radijo val. vedėjas J. Stankevičius. Kaina 5 dol.

Palangos Juzė, ilgo grojimo Hi-Fi nauja plokštelė. Vaidina profesionalai aktorai žemaičių tarne. RCA gamybos. Įvadas M. Jonynienės, angliškas tekstas S. Makaitytės. Kaina 5 dol.

Sol. Janina Liustikaitė įdainavo operų arijas ir dainas: Adriana Lecouvreur — muz. F. Cilea; Mefistofele — A. Boito; Perlų ieškotojai — G. Bizet; La Boheme — G. Puccini ir La Wally — A. Catalani. Mergaitės troškimas ir lietuviška daina — abi Fr. Chopin; Kur prapuolė tas kelelis ir Abejonės — Al. Kačanausko, Ne margi sakalėliai — J. Tallat Kelpšos, Tykia, tykia, viena liaudies daina, harmonizuota Br. Budriūno, ir Dobilėlis — A. Varnagailė — V. Jakubėno. Mono, kaina 6 dol.

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktelę, Prieš tolimą kelionę, Užstalė daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievužė, Augu pas tėvelį Stikliukėli. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Sios bei kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221. (Siuntimui pridėdama 50 c., Kanadoje 1 dol.).

STALO TENISO TURNYRAS

Maloniai kviečiame visus sportininkus ir sportininkes dalyvauti Siaurės Amerikos rytinio pakraščio lietuvių rengiamame stalo teniso turnyre, kuris prasidės balandžio 26 dieną, 2 val. popiet. Mergaitėms ir 5 val. popiet vyrams ir moterim Lietuvių Atletų klube, 1332 Halsey St., Brooklyne, N. Y. Jauniam stalo teniso turnyras įvyks toje pačioje vietoje, sekmdienį, balandžio 27 dieną, 2 val. popiet. Atsipašom dėl šio pakeitimo, kuris reikalingas dėl įvykstančių jaunių futbolo žaidynių.

Dėl smulkesnių informacijų ir registracijos reikalu prašom kreiptis į Prana Gvildį, 93 Wheeling Ave., Staten Island, N. Y. Tel. (212) 356-7871, arba Gediminą Grajauską 8434, 107th St., Richmond Hill, N. Y. Tel. (212) 441-1403.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai angli kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Vaidas
NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktoriaus
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schlei-
fer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-
289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir angli kalbomis sekma-
dieniais 2-3 val. popiet WHBI 105.9
FM banga. Vedėjas: Romas Kezys,
TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle
Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MLNKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

**BOSTON, WORCESTER
BROCKTON, F.**
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 107.9 MC
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

DETROIT, MICH.
Lietuviškų Melodijų Radio Vaidas
WJLB stotis — banga 1400
šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p.
Patricia Bandza tel. 278-3265
Algis Zaporackas tel. 549-1982
Vedėjas — Ralph J. Valatka
15756 Lesure Detroit, Mich. 48227
tel. 273-2224

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGUNAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. 249-4502
Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmdieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
PO 5-0932
šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

LOS ANGELES, CALIF.
L. Bendruomenės Radijo Vaidas
įkurta 1969.II.16, stotis KTYM, banga
1460. Sekmdieniais 5-5:30 v. p.p.
Liet. Radijo valandėlis klubo pirm.
S. Pautienienė, sek. J. Gedmintas,
izd. T. Sereikienė, vedėjas S. Paltus.
3786 Griffith View, Los Angeles,
Calif. Telef. 662-0244.

Kad būtų linksmiau...

Kareivio pasirinkimas
Naujokas pirmą kartą paragavo kareiviško maisto, pastūmė lėkštę su sriuba būdinčiam valgykloje ir paklauso:
— Ar čia nėra pasirinkimo?
— Yra, o kaip gi, — atsakė būdintysis. Arba tu valgysi, arba ne.

Sąrašas
Vyruką apkandžiojo šuo. Po kelių dienų jis nekaip pasijuto: pasidarė nervingas ir pradėjo karščiuoti. Jis kreipėsi į gydytoją.
Apžiūrėjęs jį gydytojas tarė:
— Blogas reikalas, tu sergi pasiutimo liga.

Vyrukas išbalo, staiga čiupo popieriaus lapą ir ėmė greit rašyti.
— Ne, ne, nėra jokio pavojaus, — tarė gydytojas, — mes tave išgydysime. Nėra jokio reikalo rašyti testamentą.

— Tai ne testamentas, — atsakė vyrukas, — tai sąrašas žmonių, kuriuos norėčiau apkandžioti, iki mane išgydysite.

Kai mergina be uniformos
Amerikietis Aubrey Geeleris, skrisdamas lėktuvu tarp Chicago ir Los Angeles, įsižiūrėjo lėktuvo patarnautoją. Taip jis įsižiūrėjo tą merginą, kad pradėjo nuolat skraidyti tuo ruožu, kur ji dirba, ir per 4 mėnesius išleido kelionėms 1560 svarų — visas savo santaupas. Po to jis pagaliau prisipažino, kad įsimylėjęs ją.

Kai jie susitiko ne lėktuve, tai buvo pirmas ir paskutinis toks susitikimas. Vyrukas pabėgo — girdi, mergina be uniformos visiškai kitaip atrodo ir jam nepatinka.

SERVICE

A & L PAINT & SPRAY CO.
All Work Guaranteed
Kitchen cabinets and appliances
sprayed in the home.
111-54 144th Street, Ozone Park
Call 659-7131 - 7340

MIKE'S Music and Electric Center
We repair all makes Radio or TV's
Black & White or Color take in. We
also trade your old set for recondi-
tioned one. Call any hour. — 1444
Broadway Brooklyn, Call 491-9186

COLEMAN VANS
3 Men 1 Van \$18 per Hour
Local and Out of Town
24 hour service — Lic & Bonded
Call 496-7915

**JOHN WESTER
WINDOW CLEANING**
For Commercial and Homes
Expert Work
Call anytime until 9 PM
Call 669-5812

**BBB CO.
FLOOR WAXING**
Scraping porter
Cleaning rug shampoo Mothproof
All work guaranteed
Call 994-4932 or 881-2531

MALDAKNYGE
**DIDYSIS
RAMYBĖS
ŠALTINIS**
PREL. PR. JURO
Pataisytas III leidimas
išleido Tėvai Pranciškonai
640 psl. Kaina 2 dol. Labai
patraukli, tinka kaip dovana
visokiomis progomis. Gauna-
ma pas knygų platintojus ar
leidėjų adresu:
**Franciscan Fathers
DARBININKAS**
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N. Y. 11221

Berniukų stovykla prie Atlanto
Visi berniukai nuo 8 metų iki 15 metų kviečiami atsigai-
vinti kėnū ir siela, sustiprinti savo patriotinę dvasią Pran-
ciškonų vedamoje stovykloje Kennebunkport, Maine. —
Stovykla veikia nuo birželio 27 d. iki liepos 25 d. Atlanto
bangos ir erdvus baseinas laukia jaunimo!
Dėl registracijos ir informacijų kreiptis:
FRANCISCAN MONASTERY
Kennebunkport, Me. 04046
Tel. (207) 967-2011

**TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923**

H. W. MALE

FOREMAN—PARTS
Large Interstate Carrier,
Excellent Pay and Benefits.
ANCHOR MOTOR FREIGHT
Tarrytown, N.Y. (914) 631-4501
Ask for Mr. Pratte

**EXP HAND CARVER, GUILDER
AND FITTER** steady nice working
conditions good pay — REGENCE
PICTURE FRAME CO 47-45 Ver-
non Blvd. L.I.C. N.Y., near Subway
Flushing line. Work near Home.

EXP PRESSMAN
For 5 Color Polygraphic
WEB 17x24
Pleasant working conditions
Work near home
Call (914) 994-9260

SHIPPING CLERK
with some experience
bright intelligent man wanted
Also WAREHOUSE HELPER in
office furniture, strong. Steady job,
nice working conditions D19-2370.

PHOTOSTAT OPERATOR
Exp Advertising work — steady.
Also Photographic Trainee no exp
required — HICKSVILLE BLUE
PRINT CO — 120 Commercial St
Plainview L.I. Call 516-931-6636

Exp LATHE OPERATOR day shift
steady work all year round nice
working conditions fringe benefits
work near home New Jersey TOOL
& DIE CO 800 Colfax Ave Kenil-
worth N.J. Call 201-245-0020

**EXP BODY & FENDER MEN and
ASSEMBLERS** must have own tools
steady work 5 day week fringe ben-
efits and vacation UTICA AUTO
BODY 471 Utica Ave Brooklyn NY.
Call SL 6-2440

**CARPENTERS & BOAT PAINT-
ERS** steady work all year round
for qualified men — PETERSON
SHIPYARD 451 Main Street Port
Washington L.I. — 516 PO 7-9350

CARETAKER large trucking firm
with drivers quarters duty hours
4-12 PM. 40 hour week + guaranteed
8 hours overtime. Live on premises,
own nr kitchen and bath. Ideal for
retired man. References required —
Call 201-864-4000

**EXP CARPET CUTTERS
AND TRAINEES**
\$85 per week. All benefits 40 hour
week 10% for night work WORLD
CARPET 570 Brook Street Garden
City L.I. Call 516. CH 8-9500

Work near Home
MECHANICS — Construction equip-
ment. Minimum 5 yrs exp. on bull-
dozers, tractors, trucks or cranes.
Apply Edward Ehrbar, Inc. 100 Sec-
tor Lane Pelham Manor, New York
914 - 738-5100

MECHANIC
5 Day Week Flatrate Shop
Guaranteed all fringe benefits
BEACON CHEVROLET INC.
254 Lynnway, Lynn, Mass.
Tele John Arena 617-598-5510

**MAN FOR MILL ROOM
AND COATING ROOM**
Manufacturer of Magnetic Tape re-
quires man to mix and measure ma-
terials and run tape thru coating
fluid — EXPERIENCE PREFER-
ABLE — BUT WILL TRAIN. Salary
commensurate with experience.
Free Company Benefits
Call or apply in person

MAGNETIC MEDIA CORP.
616 Fayette Ave. Mamaroneck N.Y.
(914) 698-8660
An Equal Opportunity Employer

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Incorporated 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Snauna ir adv. Jonas J. Grygalius. Reikate su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
Current dividend 5 1/4% on all accounts.
Dabar moka 5 1/4% už visų rūšių taupomus pinigus.

DARBININKO SKAITYTOJAM
SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1969 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$.....
Siunčiu už prenumeratą \$.....
Spaudai paremti \$.....
Siunčiu skolą už m. \$.....

H. W. FEMALE

**EXP EMBROIDERS
ON DRESSES**
Steady work old established con-
genial firm apply in person to Mr.
Albert De Cristino N. S. MEYER
Inc. 215 E 91st Street N. Y. C.

**EXP OPERATORS
ON BABY CLOTHES**
Section or complete — work near
home steady nice working condi-
tions COLLETTE TOY NOVELTY
36-13 36th Avenue L.I.C. Phone
784-8600

EXP OPERATORS ON DRESSES
Section and complete — excellent
wages air conditioned plant work
near home — MADELINE DRESS
SHOP 36-11 Ditmas Blvd Astoria,
Queens Call RA 8-3597

EXP OPERATORS
on Singer machine on frocks and
streetwear — steady nice working
conditions complete garment GIN-
GER FROCKS 239 W 39th Street
N.Y.C. Tel LO 5-4895 8th floor

**EXP OPERATORS
ON SINGER MACHINE**
Section or semi section — steady
work nice working conditions work
near home DEL-RAY FASHIONS
3387 3rd Avenue Bronx, N.Y. Call
669-8624

TYPIST
\$95 - \$100 A WEEK
**EDUCATIONAL
BOOK PUBLISHER**
Hours 9 to 5
Call
MISS SALERNO
(212) 675-7000

HELP WANTED

UNIBRAZE CORPORATION
Manufacturers of welding, brazing,
soldering alloys and accessories
NEEDS
Men and Women

**SPOOLERS - PACKERS
SHIPPERS**
Apply in Person
455 Knollwood Ave. White Plains
(On Rt. 100-A. Take Exit 4 on
Cross Westchester Expressway)
Or telephone (914) 428-3441
Ask for Mr. Horowitz

**AUTOMOBILIŲ
PATAISYMO
ir NUDAŽYMO**
reikalais kreipkitės į gerai pa-
tyrusius mechanikus, kurie są-
žiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 11127
Tel. 894-4188

**ASSEMBLERS
MACHINE OPERATORS**
Immediate openings for both men &
women on day or night shift. Full
or part time. No experience neces-
sary. Steady, reliable position that
is not seasonal. Interviews 8 AM to
5 PM Mon-Fri. Also evening inter-
views 5 to 8 PM Tues. Wed. Thurs.
Call EV 3-4500 or come in LEVI-
TON MFG CO. — 236 Greenpoint
Ave., Brooklyn, N.Y.
An Equal Opportunity Employer

GEGUŽĖS MĖNUO
Marios gražusis mėnuo, pasi-
puošęs pavasario gėlėmis, pa-
puoš jūsų dvasią galvais mirties
žiedais, jeigu kasdien pas-
skaitysite po skyrelį iš
T. Kornelijaus Bučnio, O.F.M.
"GEGUŽĖS MĖNUO"
Knygelė kainuoja tik 1 dol. —
DARBININKO administracija
miliai prišius, jei tik parašysite
užsakymą adresu: 910 Wil-
loughby Ave., Brooklyn N.Y.
11221.

GENERAL FACTORY WORKERS
Laminating Plant needs TRIM-
MERS & MATERIAL HANDLERS
Good benefits, overtime — steady
work. Report to: Abaco Fabrics 5
Lawrence Street Bloomfield, N.J.
READY TO WORK

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Kompozitoriaus Juozo Naujaliao 100 metų gimimo sukakties paminėjime balandžio 27 apie kompozitorių kalbės kun. L. Budreckas, jo kūrybą pailiustruos pianu Algirdas Kačanauskas, solo dainuos Louise Senken ir Stasys Citvaras. Antroji dalis skiriama literatūrai. Savo kūrybos skaitys: Kotryna Grigaitytė, O. B. Audronė, Nelė Mazalaitė, Paulius Jurkus, Leonardas Žitkevičius. Popietę rengia liet. kat. moterų kultūros draugija Apriškimo parapijos salėje. Pradžią 4 v. Visas pelnas skiriamas stipendijų fondui.

Lietuvių Fondas New York'e vykdo platų vajų. Išsuntinėti laiški, prašant aukų. Į laiškus jau atsiliepė eilė žmonių, kurių pavardes pradėdame skelbti spaudoje. 200 dol. aukojo Jurgis Budzeika. Po 100 dol. — Kestutis Kudžma, Jurgis Bagdonas iš Elizabetho, Jonas K. Klimavičiai, prel. J. Balckūnas padidino savo įnašus, Regina ir Aloyzas Balsys papildė iki 400 dol., N. N. — 100 dol., Jonas Bartkus iš Great Necko — 10 dol.

LKM Sąjungos 29 kuopos susirinkimas kviečiamas balandžio 27, sekmadienį, 12 val. Apriškimo parapijos salėje Brooklyne. Valdyba prašo visas nares dalyvauti.

Prel. A. Deksnys, naujai paskirtas vyskupas, balandžio 22 lankėsi Brooklyne ir dalyvavo Religinės Šalpos posėdžiuose. Susitiko su amerikiečių vyskupu, kuris tvarko Amerikos šalpos reikalus.

Kun. dr. T. Narbutas, Daytono, Ohio, lietuvių parapijos klebonas, atvykęs į Religinės Šalpos posėdžius, lankėsi Darbininkos redakcijoje.

Aktorius Juozas Boley šį sekmadienį dalyvaus rengiamoje stipendijų popietėje Apriškimo parapijos salėje ir literatūrinėje dalyje paskaitys Nelės Mazalaitės novelę.

Operetės choro repeticijos bus šį penktadienį Bručo svetainėje Woodhavene kaip ir visada tuo pačiu laiku.

Cypress Hills-Woodhaven parduodamas gražus kampinis mūrinis namas-vaistinė ir du šešių kambarių butai, trys garažai, geras gyvenamųjų namų (residential) rajonas. Skambinti telef. 277-9851 ar 261-4591.

Viena moteris Maspeth turi didelį butą ir ieško draugės, kuri norėtų kartu gyventi. Skambinti apie 5 val. vak. telefonu TW 4-1962.

Gera proga atidaryti krautuvę 87-24 Jamaica Ave., Woodhavene, kur yra erdvi patalpa išnuomavimui už labai priekiamą kainą. Tel. 642-2675.

Dail. K. Žoromskis savo studijoje surengė Open House — namų parodą, kuri tęsiasi visą šią savaitę. Sekmadienį jo studiją aplankė apie 150 žmonių. N. Y. Moterų Klubas svečius pavaišino puščiu, kava, pyragaičiais. Studiją galima lankyti kasdien nuo 11 v. ryto iki 8 v.v. Jos adresas — 163 W. 23rd Street, New York, N.Y., (tarp 6 ir 7 Ave.) Open House uždaromas balandžio 26 d. 6 v. popiet.

LB New Jersey apygardos suvažiavimas pranešiamas apie apygardos ir apylinkių veiklą išklaisyti ir LB veiklos planam aptarti įvyks balandžio 27, sekmadienį, 3 val. p.p. Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second St., Elizabeth, N. J. Suvažiavime kviečiami dalyvauti ne tik apylinkių rinkti atstovai, bet ir visi LB reikalais besirūpinantys lietuviai.

A. a. Antanina Kaselytė — Erdmanienė mirė balandžio 13 Chicagoje. Gimusi Rygoje, buvusio Linkuvos gimnazijos kalbų mokytojo Pilypo Erdmano našlė, paliko nuliūdime dukterį Lilę, žentą Mečį ir anūką Henriką-Vytenį Molerius, gyvenančius New Jersey, ir seserį Bronę Kaselytę Chicagoje. Palaidota lietuvių tautinėse kapinėse Chicagoje.

L.K.M. Kultūros Draugija kasmet ruošia "Stipendijų Popietę" ir kitokiais būdais telkia lėšas norintiems studijuoti lituanistiką Fordhamo Universitete. Norintieji paramos registruojasi šiuo adresu: Pr. Ažulienė, 462 15 St., Brooklyn, N. Y. 11261. Tel. St 8-5861.

Elizabeth, N. J.

Pranė Štarkienė, 83 m. amžiaus, gyv. Brooklyne, mirė balandžio 19. Palaidota iš Apriškimo bažnyčios balandžio 22 Sv. Karolio kapinėse, kur palaidotas 1960 miręs vyras Julius Štarka, buvęs Lietuvos V. bės Operos chormeisteris. Nuliūdime liko sūnus Danielius ir Lietuvoj dukra Elena Bugienė su šeima. Laidotuvėmis rūpinosi Garšvos šermentinė.

Sv. Petro ir Povilo lietuvių valandų atleidai prasideda sekmadienį, balandžio 27. Šv. Sakramentas bus įstatomas po 12-tos val. mišių. Pamokslus lietuvių ir anglų kalbomis sakys Newarko lietuvių parapijos klebonas kun. J. Scharnus, vakarais, 7 val. (ne 7:30, kaip būdavo kitais metais). Mišparai sekmadienio ir antradienio vakarą. Pirmadienio vakarą Sv. mišios. Atlaidų užbaigimas su iškilminga procesija antradienio vakarą.

Parapijos klebonas ir kunigai kviečia parapiečius gausiai dalyvauti atlaiduose ir pasinaudoti ta proga teikiamomis Dievo malonėmis.

Operetės choras savo jubiliejiniame koncerte balandžio 19 d. St. Matthias salėje Ridgewode atlieka Broniaus Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos keliu". Kairėje solistas Vaclovas Verikaitis, dešinėje solistė Irena Stankūnaitė. Diriguoja Mykolas Cibas. Nuotr. V. Maželis

OPERETĖS CHORAS PAMINĖJO 50 METŲ SUKAKTĮ

Operetės choro 50 metų veiklos sukakties koncertas buvo balandžio 19 St. Matthias salėje Ridgewode. Nors salė dar lietuviams neįprasta ir sunkiai surandama, bet žmonių prisirinko daug — maždaug buvo visos vietos užimtos.

Aplink salę pasieniais dviem eilėm buvo išstatyti stalai su valgiais. Parinkta sukakties pritaikyta auksinė spalva — ir staltiesės, servetėlės, peiliai, šakutės, lėkštės — visa buvo auksinės spalvos. Dar buvo žvakės, žalumynai. Tai sudarė gražų ir puošnų vaizdą.

Viduryje salės buvo kėdžių eilės, kurias, pasibaigus programai, tuoj išėmė ir padarė vietos šokti.

Apžvalginė paskaita

Iškilmės pradėtos Amerikos ir Lietuvos himnais. Giedojų Operetės choras. Toliau aktorius Vitalis Žukauskas papasakojo, kaip kūrėsi ir veikė Operetės choras. Idmiausia vieta buvo, kai paskaitė iš pirmojo draugijos statuto, kad narys, įstodamas į draugiją, sumoka 5 dolerius ir pasižada būti drausmingas. Visa jo kalba užtruko 30 minučių.

V. Žukauskas yra surinkęs labai daug medžiagos iš lietuvių teatrines veiklas Amerikoje. Jis parašė ir programai straipsnį apie Operetės chorą. Ar ne tik jo rūpesčiu buvo surengta maža parodėlė prieš sienos salės kairėje.

Šviesioji kantata

Pats choras visą savo veiklą skyrė skleistį lietuviškai švie-

sai lietuvių tanpe. Tad jo tikslam ir šiai progai visai pritiko pasirinkta komp. Broniaus Budriūno kantata "Lietuvos šviesos keliu".

Kantatą atliko choras, solistai Irena Stankūnaitė ir Vaclovas Verikaitis, akomponavo Aleksas Mrozinskas. Diriguavo M. Cibas.

Kantatos žodžiai — Bernardo Brazdžionio. Žodžiai nusako kaip kadaise buvo tauta apsupta nakties, nemokyta beraštė. Paskui ateina — švietimas — juodos avys — kas išmano, tas jas gano. Dar toliau — spaudos draudimo laikai, kelias į nepriklausomybę ir apoteozė — lietuvių mokytojo pagarbimas, nes jis tautą išvedė į naujus šviesius rytojus.

Kantatą solo pradėjo Vaclovas Verikaitis, toliau ji vis auga, įsijungia nauja solistė Irena Stankūnaitė. Pabaigoje dideliu tempu ir forte audringai ji baigiama.

Gražiausia kantatos dalis buvo apie ratelį. Visa kantata užėmė apie 20 minučių laiko.

Solistai

Programa buvo tęsiama be pertraukos. Į sceną įžengė solistas Vaclovas Verikaitis. Jis padainavo A. Dvoržako — Grižki namo, A. Klovos — Rudenio arimuos, R. Planquett — ariją iš Kornevilio varpų. Akomponavo A. Mrozinskas.

V. Verikaitis turi gražų ir visuose registruose laisvą balsą. Anksčiau tas balsas buvo lyg nenustovėjęs ir lyg apgaulus, dabar — jis išlygintas. Gražiau-

sai skambėjo Dvoržako "Grižki namo". Publikai šiltai priėmus dainavimą, bisui dar pridėjo komišką ir lankscią dainą apie bobą. Akomponavo A. Mrozinskas.

Irenos Stankūnaitės dainavimą palydėjo pianu tėvas Juozas Stankūnas. Sis švelnus ir jautrus sopranas atliko VI. Jakubėno — Mėlyni varpeliai, Ch. Gounod — Brangenybių ariją iš Fausto ir J. Stankūno Vakarinė. Bisui Kuprevičiaus — Lakštingala, kur koloratūriniai traliavimai leido jai pažaišti savo gražiu ir apvalduotu balsu.

Abu solistai padainavo duetą iš Šimkaus "Čigonų" (Šią operetę kadaise statė šis choras). Akomponavo A. Mrozinskas. Įtarpui humoristas Vitalis Žukauskas pridėjo porą linksmų dainelių apie doleriuką.

Moterų choras

Moterų choras, dabar pasiūšęs rausvom vakarinėm suknelėm, pradėjo Mozarto — Vakarų daina, V. Paltanavičiaus Nemunas, A. Vanagaičio — V. Jakubėno — Rods parpulčiau. Nemunas tas — per daug slaviškas, pradžia visai primena dainas apie Volgą. Tokiam iškilmingam koncertui jis ir netiko. Gražiausiai praskambėjo Rods parpulčiau su soliste Irena Stankūnaitė.

Moterų choras padarė gražų įspūdį — susidrausminęs, susidainavęs, paklūšęs dirigentui.

Mišrus choras

Pabaigai mišrus choras padainavo: Jul. Gaidelio — Už jūrų už kalnų (ištrauka iš operos Dana), K. Kavecko Nuo Birutės kalno, St. Šimkaus — Atsisveikinimas su giria (iš operetės Čigonai). Visos dainos praskambėjo išpuodingai.

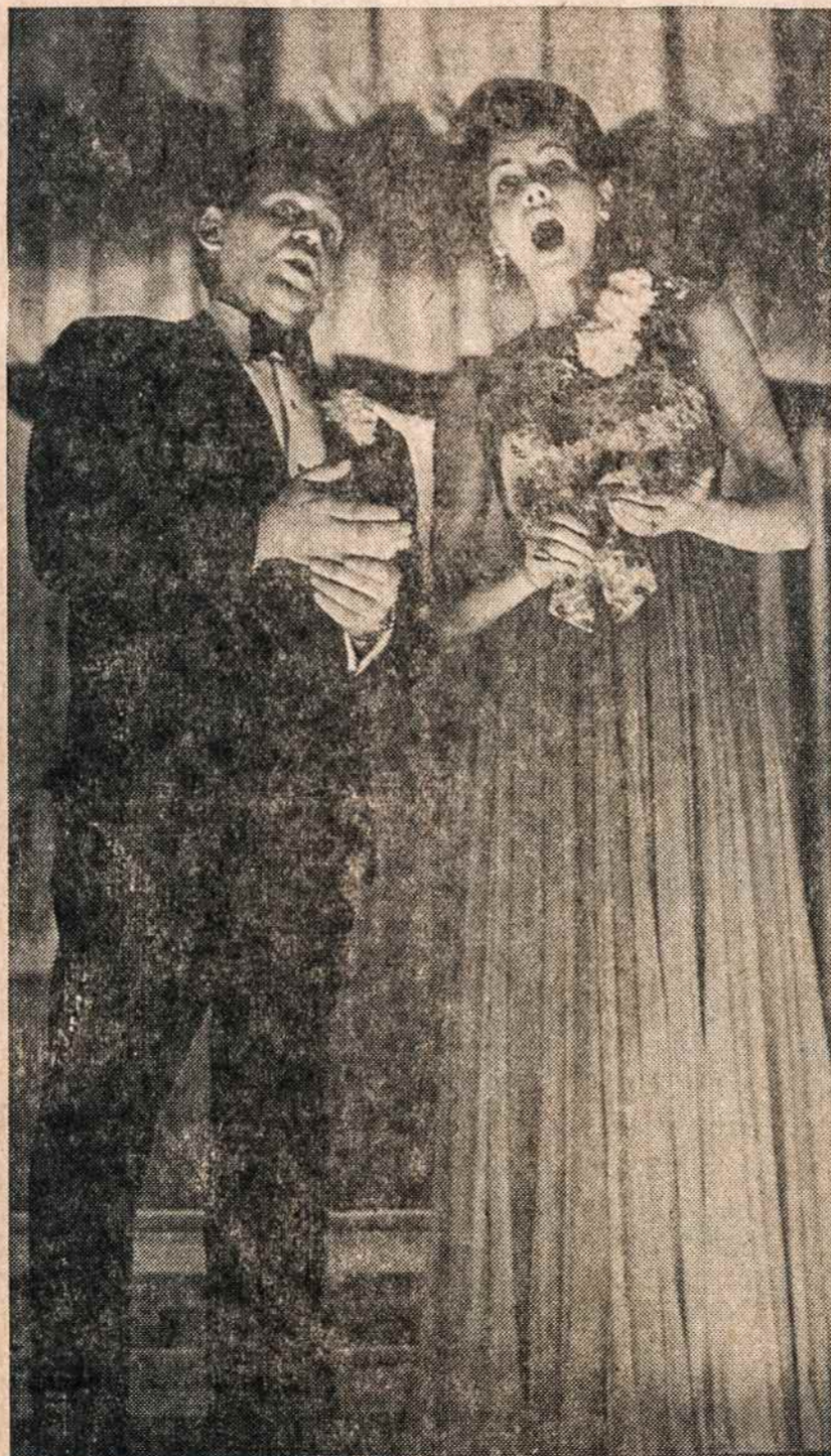
Sveikinimai

Sukaktuviniai koncertai neapsieina ir be trafaretinių sveikinimų, panegirikų.

Telegramom sveikino senatorius Javits, kongresm. Rooney, kongr. Addabbo, laiškais — muz. Čižauskas, komp. B. Budriūnas, choristė Monika iš Brazilijos, muz. J. Bertulis. Žodžiu sveikino Vincė Jonuškaitė — buvusiu operos dainininkų vardu, Vliko vicepirm. J. Audėnas, savanorių kūrėjų vardu ir Lietuvos nepriklausomybės Sąjūdžio vardu — L. Virbickas. Choro veteranų vardu kalbėjo buvęs choro administratorius Antanas Gudonis. Jis papasakojo

— Spalvotos TV, skaičiavimo ir rašomos mašinos, puikiai radijo, pradėdant mažais TR. PORTABLE iki didžiųjų STE. REO vokiečių ir vietos firmų, Pranešę kuo domitės, gausite autentiškus firmų katalogus iš: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731, telefon: (516) 757-0055.

Graži ir vertinga dovana. Vyriski šveicariški HY MOSER 18 karatų aukso, 25 akmenų, automatiški, su kalendorium, incabloc laikrodžiai, naujausias gamybos ir mados, parduodami labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogų ir informacijų rašyti: S. V. Staras — Importer, 23 Mendon St., Worcester, Mass. 01604.

Solistai Vaclovas Verikaitis ir Irena Stankūnaitė dainuoja duetą iš St. Šimkaus "Čigonų" operetės. Nuotr. V. Maželis

BOSTONO ŽINIOS

Dainos, muzikos ir poezijos vakaras Bostone

1969.IV.13 d. Bostone Sv. Petro lietuvių parapijos choras Piliečių klube surengė gražų meno vakarą.

Pirmiausia 4 N. Anglijos konservatorijos baigiamojo kurso studentai pagrojo J. Juzeliūno pirmąjį stygų kvartetą. Kvartetą nuosaikiai mōdernaus stiliaus, su ryškiai lietuvišku muzikos atspalviu. Jo temos kontrastuojančios, išvystymai nuoseklūs ir proporcingi, ypač antros dalies. Trečioje dalyje vykusiai panaudoti lietuvių liaudies ritmo elementai, ypač praskaidrinto veikalą. Jau šiuo kvartetu J. Juzeliūnas parodo neabejotiną kūrėjo gabumus. Kvartetą groję studentai parodė stiprią techniką, ypač B. Lehr ir S. Gillespie. Kvartetą temos ir antriniai motyvai buvo gerai išskelti, ritminiai elementai išryškinti, o veikale faktūra permatoma.

Įžymus aktorius Henrikas Kačinskas labai įspūdingai skaitė V. Mykaloičio-Putino paskutinio rinkinio "Lango" eilėraščių ir H. Radausko kūrybos. Aktorius skaitė su dideliu įsijautimu ir įkvėpimu. Daugelis iš mūsų, skaitydami patys, niekad nepajusime tos giles Putino minties apie buitį, kai ilgo permainingo gyvenimo patyrimas, laisvės nustojusio žmogaus kentėjimas po ilgo kūrybinio kelio įgauna tobulą meno formą ir atsistoja prieš mus. Patys nepajustumė ir H. Radausko ezoterinės — surrealistinės gėlmės, į kurią veda gynojo grožio posmai...

Klaustytojus labai pagavo paskutinė dalis. Parapijos choras, paskutiniu metu žymiai padidėjęs, atėjęs keliems geriems vyresniems dainininkams ir keliems jaunuoliams, rodo didelį aktyvumą. Tik prieš porą savaitių girdėjome gražų religinį koncertą, o dabar intensyviai padirbėjęs muzikas J. Kačinskas vėl davė stiprią programą. Malonu, kad dirigento didesni užsiėmimai randa gvarą atgarsį choro dalyviuose ir choras išsina dažniau ir visuomenę. Padainavo: Sližio "Gieda gaideliai", J. Štarkos "O, Rambyne", Adomavičiaus "Keliu eju", J. Gaubo "Zinau aš dainą vieną", iš J. Gaidelio operos "Danos" — "Žalioj pievoj", ir St. Šimkaus "Pagirėnų" — "Pokylio chora". Ypač operų sudėtingų ištraukų iškilimas parodė choro pajėgumą. Visi grožėjosi ir choristų tautiniais drabužiais. Bostoniečiai giliai dėkingi už tokią gražią meno popietę.

Parengimai New York'e

Gegužės 3, šeštadienį — Pavasario šokiai Maspetho piliečių klubo salėje, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Rengia Moterų Vienybė.

Gegužės 4, sekmadienį — Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskrities atstovų suvažiavimas nuo 11 val. iki 4 val. popiet Angelių Karalienės parapijos patalpose, 213 So. 4th Street ir Roebeling St. kampas, Brooklyn, N.Y.

Gegužės 10, šeštadienį — Skautam remti ballius Maspetho liet. parapijos salėje. Rengia skautų Tėvų komitetas.

Gegužės 17, šeštadienį — Lietuvių Fondo New Yorko skyriaus banketas Waldorf-Astorijos viešbutyje, Manhattan, N.Y.

Gegužės 17-18 — New Yorko ir New Jersey Ateitinių šventė: sekmadienį — 11 val. mišios Apriškimo parapijos bažnyčioje, 12 val. iškilmingas posėdis, studentų ir moksleivių žodis tos pačios parapijos salėje.

Gegužės 24, šeštadienį — Aldonos Kepalaitės piano koncertas Town Hall salėje, 5 val. 30 min.

Gegužės 24, šeštadienį — "Laisvės žiburio" radijo klubas rengia koncertą Maspetho parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y.

Gegužės 30-31, penktadienį ir šeštadienį — Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas Roosevelt viešbutyje, Madison Ave. ir 43rd Street kampas, New York.

Birželio 14, šeštadienį — Birželio trėminių minėjimas prie lietuviško kryžiaus Flushing parke. Vakare koncertas, vakarienė, šokiai ir paroda Maspeth lietuvių piliečių Klubas, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Rengia Liet. Kryžiaus Išlaikymo komitetas.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivanui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: **GLenmore 2-2923**

Pirmoji šių metų ekskursija organizuojama į Kennebunkport, Maine, Pranciškonų vienuolyną gegužės 30, 31 ir birželio 1. Smulkesnės informacijos Darbininke bus peskelbtos kiek vėliau. Telef. GL 2-2923.

A. Ą A.

ANTANINAI KASELIS-ERDMANN

mirus, dukrai Lilei Molerienei ir šeimai reiškia gilią užuojautą

DR. A. GOELDNERIENĖ

Maloniai kviečiame dalyvauti kompozitoriaus

JUOZO NAUJALIO

100 metų gimimo sukakties minėjimo KONCERTE

sekmadienį, balandžio 27

4 val. popiet

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

259 North 5th Street, Brooklyne

PROGRAMOJE:

solistai LOUISE SENKEN ir STASYS CITVARAS
muzikai kun. V. BUDRECKAS, A. KAČANAUSKAS

Literatūrinė dalis

Dalyvauja: Kotryna Grigaitytė, B. Audronė, Nelė Mazalaitė, Paulius Jurkus, Leonardas Žitkevičius

Įėjimo auka \$3.00; studentams ir moksleiviams \$1.00 — Pelnas skiriamas lietuviams studentams studijuojantiems Fordhamo U-tete.

Rengia Liet. Katalikių Moterų Kultūros Draugija.